

RINKIMŲ
IŠVAKARĖSE

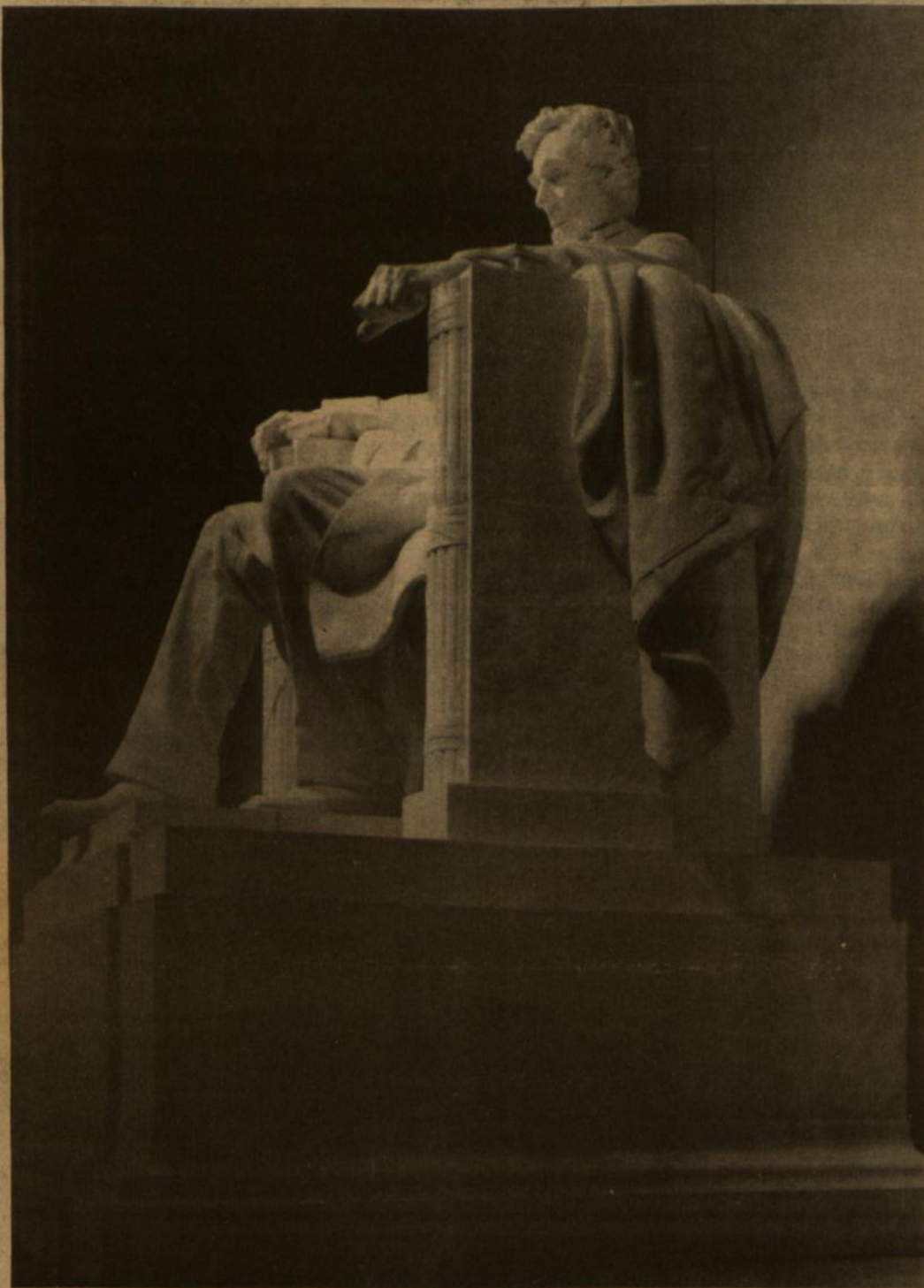
RIMAS DAIGONAS

Nors rinkimų diena dar toli, bet rinkiminė akcija jau šalia mūsų. Kiekvienas politikas savo apsisprendimu pasidaręs kandidatu į kurį nors politinį postą, nuo prezidento sosto iki valstijos kongresmano kėdės, stengiasi įgyti rinkimų pasitikėjimą ir pirminiuose rinkimuose įrodyti savo partijai savo svorį. Nors prezidentinė konvencija labai jau savarankiška ir pirminių rinkimų rezultatus gali ignoruoti, kandidatai rungtiasi pirminiuose rinkimuose, kaip profesionalai ristikai ringe. Tai savotiškas politinis savo miklumo ir susigaudymo rodymas. Ar rodomas čia kandidato išmintingumas, jo gerieji norai dirbti našiai ir konstruktiviai? Ar priešrinkiminė kompanija įrodo: kandidatas vertas ieškomos vietos, nes jo gyvenamoji filosofija yra jo konstruktyvaus veikimo laidas?

Milijonai dolerių ateina iš rinkimų ir išeina vėjams ir fanfaroms, o kadaise A. Linkolnas savo rinkiminei kompanijai, byloja istorija, išleido lygiai... 75 centus! Mat, rinkiminiu reikalu tiek išleido keliems savo laiškamams. Bet tas prezidentas tarp tūzinių kitų stovi lyg milžinas tarp nykštukų.

Alvin Toffer, savo pagarsėjusioje knygoje "The Future Shock", tvirtina, kad rūpinimasis ateitimi privalas pralenkėti rūpinimąsi artima diena, kas tuo tarpu sudaro rinkiminiu akcijų esmę. Harris apklausinėjimai rodo, kad 58% rinkimų įsitikinę: politikos vadai ir vadeivos atitrūkę nuo visuomenės interesų, politinio veikimo procesas tapęs nedoru, perdėm biurokratišku, nekonstruktyviu, nesurištu su ateitimi. Ir, pagaliau, senatoriaus John Gleno vedamas Valdžios veikimo pakomitetis (Government Operations Subcommittee) išreiškė įdomią nuomonę: šalies problemos negali būti patenkintos ir išspręstos kabinetiniais svarstymais. Reikia kontakto su masėmis ir įžvalgaus žvilgsnio ateitimi.

Senatorius Alan Cranston, liberalus demokratas, stato tiesų klausimą: mes pasirodę pasitikti 2000-uosius (Nukelta į 2 psl.)

Abraham Lincoln (1809-1865) šešioliktojo JAV prezidento paminklas Washingtone, D. C., turistų labiausiai lankoma vieta. Lincoln laikomas vienu iš pačių žymiųjų JAV prezidentų.

AMERIKOS UŽSIENIO POLITIKA

Skverbiasi į priešrinkiminius ginčus

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

"Turiu pasakyti, kad užjaučiu, ką turėjo pergyventi Teng Hsiaoping (pavarytas Kinijos min. pirm. pavaduotojas) — prisipažino Valstybės Sekretorius Kissingeris — "aš pats dabar pergyvenu gatvinių iškabų (wall poster) stadiją". Su ta citata pereitos savaitės NEWSWEEK pradėjo savo užsienio politikos samprotavimus, o TIME baigė, nes ji gerai apibūdino Kissingerio situaciją. Nors buvo laukiama, kad užsienio politika neturės daug reikšmės JAV rinkimų nusistatymui, ji pasidarė svarbiausia tema Fordo-Reagano varžybose dėl respublikonų nominacijos. Ir galimas daiktas, kad jei Fordas ją ir laimėtų, jo velėsnis konkurentas iš demokratų pusės

savo rinkiminei propagandai pacituos... Reagano teigimus.

Kaip galima buvo laukti, Reaganas prikišo dabartinei administracijai "detente", nusileidimus komunistams. Tie priekaištai susilaukė palankaus atgarsio, tokio, kad prezidento rinkiminės kampanijos vedėjas Rogers C. B. Morton paskubėjo pasakyti Californijos respublikonų grupei, jog kitais metais Kissingerio nebus. Net buvo spekuliacijų, kad Fordas, dar prieš Texas pirminius rinkimus gegužės 1 d., Kissingerį pakeis John Connaly, buvusiu demokratu, perėjusiu Nixono laikais į respublikonus.

(Connaly buvo J. F. Kennedy laikais Laivyno Sekretorium, Nixono — Iždo). Pats Fordas tas kalbas paneigė, teigdamas, kad Kissingeris yra vienas iš geriausių Valstybės Sekretorių JAV istorijoje...

Kartu reikėtų pastebėti, kad objektyviai sunku įsivaizduoti kitokią JAV politiką negu Kissingerio vedamą. Net, jei turėsime galvoje ir paskutines reueliacijas apie "Sonnenfeldt'o doktriną".

Reikia atsiminti, kad prezidentas Eisenhoweris nepadėjo 1956 m. sukilusiems vengrams, prezidentas Kennedy paliko sovietams Kubą, nors ir be atominių bombų, prezidentas Johnsonas nė piršto nepajudino prieš sovietų inva-

LENKAI !
RYTPRŪSIUS

Oldenburge, Vakarų Vokietijoje, leidžiamas mėnesinis leidinys "Memeler Dampfboot" paskelbė gandus iš Lenkijos, esą lenkų ir sovietų vyriausybės vedančios derybas dėl kai kurių jų teritorijų sričių apsimainymo. Sovietai norį praplėsti savo teritoriją Karpatų papėdės ir Vyslos aukštupio kryptimi, o lenkus kompensuoti Rytp rūsių sąskaiton.

Laikraštis abejoja, ar sovietai ketiną perleisti lenkams visą Karaliaučiaus sritį, nes vargu ar jie panorėsią išsižadėti Karaliaučiaus ir Piliavos (vokiškai Pillau). "Memeler Dampfboot" greičiau prileidžia, kad demarkacijos linija galinti būti nukelta į šiaurę ir siektų Įsrutį ir Kybartus.

Laikraščio paskelbti gandai, nenurodant šaltinio, kelia rimtų abejojimų, ar jie gali turėti kokį pagrindą. Kaip bebūtų, pateikiame informacijai žinią, kuri betarpiiai liečia taip pat Lietuvą.

zija į Čekoslovakiją 1968 metais, prezidentas Nixonas buvo spaudžiamas paties kongreso baigti Vietnamo karą kapituliacija! Kokios gi "narsios" politikos galima buvo laukti tokios istorinės raidos akivaizdoje? Juo labiau, kad Watergates pasėkoje JAV kurį laiką, gali sakyti, buvo kaip ir be valdžios? Kissingeriui toliau prikišama, kad jis liūdnei žiūrįs į JAV ateitį, bet kas gali būti, išskyrus kandidatus į prezidentus — optimistus?

Visa tai turint galvoje, Kissingerio būkštavimas, pareikštas JAV ambasadorių Europoje pasitarime Londone pereitų metų gale, dėl komunistų dalyvavimo Vakarų Europos vyriausybėse, nėra visai stebėtinas. Lygiai kaip ir jo spėjimas, kad tuo atveju NATO netekų prasmės ir "JAV pasiliktų vienos ir izoliuotos pasaulyje, kuriame mes neturėsime reikšmingesnių ryšių su kitais kraštais!"

Po jo tame pačiame susirinkime kalbėjės patarėjas Helmut Sonnenfeldtas samprotavo, kad JAV neturėtų kurstyti politinių neramumų satelitų kraštuose, ku-

(Nukelta į 2 psl.)

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Praėjusią savaitę suėjo metai nuo Libano pilietinio karo pradžios. Kas ten kovoja? Sutrupintas atsakymas būtų, kad dešinieji krikščionys su kairiaisiais mahometonais. Toks atsakymas būtų tačiau ne tik netikslus, bet ir neteisingas. Net galima būtų teigti, kad dauguma tame kare jau žuvusių 15,000 žmonių krito daugiau ar mažiau be jokios prasmės. Karas ten toks keistas, kad kuriai nors pušei pritrūkus šaudmenų ar net ginklų, jie ... nuperkami pas priešą. Prie kuriųjų priklauso ir faktas, kad kai į Libaną įžygiavo kairiai nusiteikusių Sirijos kariuomenė, kairioji pusė reikalavo jos pasitraukimo, o krikščionys pasiuntė sveikinimo telegramą Sirijos prezidentui Assad. Mat, Sirija į karą faktinai įsimašė ... gelbėdama krikščionių pusę nuo visiško pralaimėjimo. Žinoma, ne iš meilės krikščionybei. Greičiau dėl to, kad tolimesni karo veiksmai privestų prie Libano suskildymo į dvi dalis ir eventualiai prie Izraelio intervencijos krikščioniškos valstybės naudai. Tokia perspektyva beveik visą suinteresuotą užsienį verčia pasisakyti už Libano vientisumo išlaikymą.

Pagal paskutinį gyventojų surašymą 1932 metais, krikščionių mahometonų santykis Libane buvo 6 prieš 5. Nuo to laiko, tačiau, spėjama, jis pasikeitė paskutiniųjų naudai. Santavarka tačiau liko ta pati — būtent, prezidentu renkamas krikščionis-maronitas, min. pirm. mahometonas, priklausąs Sunni sektai, seimo pirminkas šitu sektai. Paskutiniųjų esama apie 1 milijoną, sunitų apie 650,000; maronitų krikščionių - 500,000; graikų ortodoksų 320,000; druzų tiek pat ir dar daug kitų mažiau skaitlingų sektų. Savime aišku, kad šiais laikais tvarkytis pagal tikybą jau nėra labai normalu — beda,

kad nerasta jokia kita priemonė formulė. Daugumas stambių biznierių priklauso maronitams, jų tarpe yra ir visai vargšų. Pierre Gemayel, dešiniųjų Falangos vadas, yra iš profesijos vaistininkas ir jo karių daugumą sudaro mažiau pasiturintieji tuo tarpu kairiųjų vadas yra Kamal Jumblatt, milijonierius dvarininkas, priklausąs druzų giminei, kuri jau prieš 120 metų išpiovė 10,000 maronitų ir 100,000 privertė apieisti savo sodybas. Nepaisant visų tikybinių ir socialinių skirtumų, visi libaniečiai prieš karą labai gerai vertėsi.

Prieš gerą pusmetį, karą gal būtų likvidavęs prezidento Franjeh atsistatydinimas nors jo terminas tęsiasi iki šių metų spalio mėnesio. Da bargi, susirinkęs seimas beveik visais balsais pakeitė konstituciją, kuri leidžia prezidentą išrinkti jau dabar, bet kairieji, kurie laimi kariškai, jau reikalauja stambesnių reformų. Galimas daiktas, kad ateities Libanas daugiau šliesis prie kitų arabų valstybių ir nebebus neutralus kare su Izraeliu. Pastarajam tai reiškia fronto pratęsimą 49 myliomis.

Nelinksamos žinios ateina ir iš Italijos, kur socialistai reikalauja naujų rinkimų, o be jų paramos krikdemai neturės daugumos seime. Krašto ūkinė būklė yra nepavydėtina. Per paskutiniuosius mėnesius lira nukrito virš 20%, tuo tarpu algos buvo padidintos 25%, o valstybės išlaidos pašoko 35%. Anot ilgamečio finansų ministerio Ugo La Malfa: "Kas nors turi kažką padaryti. Jei vyriausybė siūlo sulaikyti algų kilimą, ji negauna atsakymo. Kai viešosios išlaidos vis auga ir auga, vyriausybė neturi drąsos jas apkirpti. Mūsų kraštas galėtų turėti šviesią ateitį, tačiau dabar jis pats save naikina. Nė viena politinė partija nedrįsta ką nors

pradėti, nes bijo nustoti populiaramo."

Dėl ko italai dabar ginčijasi yra ne finansai, bet abortų įteisinimo klausimas. Krikščionys demokratai su jais sutinka tik išprieštaravimo ir ligų atsitikimais. Socialistai reikalauja tą klausimą palikti asmeniškai nuožiūrai. Jei padėtis greitai nepasitaisyti nebūtų stebėtina, kad iš rinkimų dabar daugiausiai atstovų laimėtų komunistai.

Vakarų Vokietijoje rinkimai įvyks spalio mėn. Nors paskutinius rinkimus į Wuertemberg-Baden seimelį laimėjo krikščionys demokratai, tai dar nelaikoma tikru ženklu, kad ir viso krašto rinkimus turėtų pralaimėti dabartinė socialdemokratų-liberalų koalicija. Daug kam atrodo, kad Vokietijos socialdemokratai, priešingai britų Darbo Partijai, sugebėjo suvaldyti unijų atlyginimo pakėlimo reikalavimus, kas padėjo palyginti lengvai pergyventi paskutinę recesiją ir nepadidinti infliacijos. Būskaujama, kad krikščionių demokratų laimėjimo atveju, unijos jau nebebus tokios santūrios ... (vm)

JAV užsienio politika...

(Atkelta iš 1 psl.)

rie galėtų privesti prie sovietų intervencijos ir ko gero duoti akstino III pasauliniam karui, nes JAV, jei ir norėtų, negalėtų padėti sukilėliams. Be to, jei sovietai leistų liberalizuoti sateilitų režimus, jie tuo pačiu paskatintų įsileisti komunistus į Vakarų Europos vyriausybės. Kas būtų JAV nenaudinga. Dėl to JAV "turėtų siekti evoliucijos, kuri Sovietų Sąjungos santykius su Rytų Europa paverstų organiniais (organic one)."

N. Y. Times paskelbus tos kalbos oficialią santrauką, Sonnefeldtas spaudos konferencijoje prisipažino, kad terminas "organinis" buvo nevykęs. Ką jis manęs, buvo tai, kad būtų siekiama tokių santykių, kuriose Sovietų Sąjunga toleruotų Rytų Europos autonomiją, nejausdama sau iš jos jokio pavojaus. Tokie santykiai leistų Maskvai daugiau dėmesio skirti savo vartotojų naudai ir atleisti įtampą komunistiniame bloke, kas faktinai jau seniai yra JAV politika.

Atrodo, kad Kissingeris su Sonnenfeldtu, patys gimę Vokietijoje, čia padarė didelę taktišką klaidą, užmiršdami, kad stovime rinkimų išvakarėse, kada negalima nieko atiduoti, bet reikia viską žodžiais išvaduoti.

★

Mes jau keletą kartų čia, ir savaitinėje apžvalgoje, kalbėjome apie eventualų komunistų dalyvavimą Italijos ir Prancūzijos vyria-

sybėse. Pereitą ketvirtadienį idomias spekuliacijas šiuo klausimu paskelbė N. Y. Times. Jų autorius: James Goldsborough Paryžiuje anglų kalba leidžiamo The International Herald Tribune vyr. Europos korespondentas.

Pagal jį, jei prancūzų komunistai gerai pasirodytų 1978 m. rinkimuose ir galėtų su socialistais sudaryti koalicinę vyriausybę, prezidentas Giscard d'Estaing turėtų keturis pasirinkimus. Jis galėtų paskelbti naujus parlamento rinkimus; pats atsistatydinti ir tuo būdu iššaukti prezidento rinkimus; sudaryti savo vyriausybę, kuri negautų seimo pasitikėjimo; ar pagaliau pavesti socialistams sudaryti naują vyriausybę.

Manydamas, kad tokia yra tautos valia, d'Estaing nauju premjeru paskirtų socialistų vadą Francois Mitterrandą, kuris Darbo Ministeriją atiduotų komunistų vadui Georges Marchais. Iš viso vyriausybėje būtų 11 socialistų, 6 komunistai, 5 gaullistai, jei būtų platesnė koalicija, ir 3 nepolitiniai specialistai.

Net ir tokia vyriausybė iššauktų paniką pasiturinčių tarpe, kurie bandytų savo kapitalus perversi į užsienius, kas savo keliu verstų vyriausybę griebtis vis griežtesnių priemonių. Komunistai šauktųsi "visų demokratų vienybės", aiškindami, kad ir taikinga revoliucija vis dėl to turi tą patį priešą — reakciją. Jie siūlytų nacionalizuoti visą pramonę, nors socialistai manys, kad turint kitų patyrimą, tai nebūtų kraštui naudinga. Pagaliau surandamas kompromisas — tuoju nusavinami tik kai kurie raktiniai fabrikai. Kadangi tuo laiku beveik visa užsienio valiuta bus jau atleidusi kraštą, pasigirs priekaištų JAV, kad jos niekuo Prancūzijai nepadedančios ir laikosis tos pačios taktikos kaip... Čilėje. Būklė taip pablogės ir tarptautiniai santykiai taip įsitemps, kad komunistai paskelbės generalinį streiką ir Darbo Ministeris komunistų vadas Marchais įspės policiją nesiškišti. Po to belieka tik atspėti, ar tuo laiku jau nebus per vėlu kariuomenės perversmui. Goldsborough taip toli nenuėjo.

Rinkimų...

(Atkelta iš 1 psl.)

metus? Pasiruošimo esmė, dabar tikrai teorinė, senatorius mato valdžios sprendimų sandaroje su šalies daugumos valia ir siekiais. Jis sutinka, kad bemaž permanentinių rinkimų būklė yra geras laidas atnaujinti vykdomųjų organų pobūdį, tačiau ateities vizijų stoka renkamųjų filosofijoje faktinai vykdomųjų organų neatnauja. Jie vis

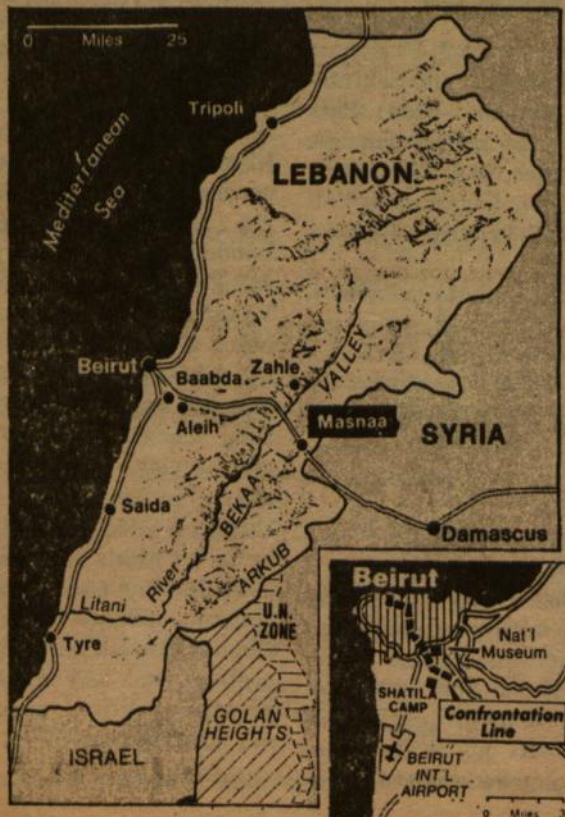
išlieka patvarūs, biurokratiniai, besirūpina tiktai gyvenamosios dienos poreikiais, be pasirengimo sutikti kad ir netolimą ateitį. Mat ilgų distancijų vizijos bėgamojoje politikoje nėra praktikuojamos, nei priglįjusios.

— Mes privalome reikauti, kad renkantieji turėtų šalies ateities viziją, tos ateities kuri nueina už jų veikimo lauko, už kitų, sekančių rinkimų ribų, — pareiškia Cranston.

Mes turėtumėm šiai minčiai pritarti. Biurokratinė rinkiminių prakalbų mada visą ateitį pramato tiktai iki savo kadencijos ribų. Kandidatas privalo būti ne tiktai "nice" ir fotogeniškas, bet, tapęs funkcionieriumi, sugebąs ilgą laiką įskiepyti politikon savo gyvenimo filosofijos praktiką ir pavydus. Tokiais ir buvo didieji prezidentai, taip atsisikirę istorijoje nuo prezidentų biurokratų. O juk daug kas, kaip matyti ir interview ir rinkiminių prakalbų, nė nesuka galvos, kokią valstybę jis paliks, jo kadencijai pasibaigus.

Alvin Toffler, paėmęs šią mintį savo "Future Shock" išieities punktu, nurodo, kad pastangos veikti pasiruošimu ateičiai kryptimi labai ryškios Washingtono valstijos planavimo politikoje. Kelios dešimtys tūkstančių piliečių-rinkikų šioje valstijoje įtraukti į ateities planavimo komisijas. Vietiniai veikėjai, rekomenduoja išmanius piliečius, susidaro specifinės komisijos, stengiamasi numatyti būsimąsias problemas ir jas aptarti, apspresti, nušlifuoti jų aštrias briaunas. Einama labai konkrečiai. Problema imama 15 metų pirmyn. Ta prasme ji sprendžiama. Ir tai talkina sutikti problemą, kuri iškils ir reikalaus sprendimo. Penkiolikos metų ateityje numatoma didmiesčių depopuliacijos, gamtos taršos, švietimo, uostų apyvartos ir pan. klausimai. Patys žmonės, per tas komisijas, ieško būsimųjų problemų ir stengiasi rasti būdų jas spręsti. Tai veiklai talkina spauda ir televizija...

Atrodo, kad mintis spręsti dabar ateities problemas yra labai naudinga šiais metais, kada priešrinkiminės prezidentinės prakalbos apglūsina mus vien tiktai šios dienos problematika. Kada žadama tas problemas tiktai apmalšinti ir nustumti jas spręsti kitai generacijai. Šį blogį mes itin skaudžiai matome JAV užsienio politikos kurse, kur dėdė Samas verste verčiamas šokti kazačioka, apsikabinęs su sovietine meška. Žodis "helsinkiada", o jam papildiniui dabartiniai Sonnenfeldto svaichiojimai su "organic relations" rodyte rodo, dabar malšindami žvėrį, užmerkiame akis... ateities vizijai.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiros numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

AR TOKIA VIENYBĖ?

Istorija kartojasi. Žmonių vispusišką pažangą: politinę, kultūrinę, ekonominę kuria generacijos, bet pasiekę tam tikro gerbūvio laipsnį, aptingsta ir, net pačios pradeda griauti tai, ką kitos generacijos šimtmečiais kūrė. Tai atsitinka visose tautose, to neišvengiamai nei mes išėivijos lietuviai svetimuose kraštuose. Mes, kuriems labiau nei laisvojo pasaulio tautoms reikalinga gerbti savo tautos praeitį, saugoti kitų sukurtas vertybes ir pirmųjų pavyzdžių siekti jų pradėtų vis aukštesnių idealų, kurių šiuo metu pačiu didžiuoju yra Lietuvos išlaisvinimas iš sovietų vergijos.

Kad mūsų balsas būtų galimai plačiau išgirstas, išblaškytiems po svetimus kraštus lietuviams, didžiuoju visų siekimų pagrindu turi būti vienybė. Bet, paskutiniu laiku vienybės sąvoka mūsų organizacijų vadovybėse yra įvairiai iškraipoma.

Kas gi toji vienybė yra? Ar tai, kad visi lietuviai paklustų ir garbintų vieną kurią organizacijos vadovybę? Tai būtų sovietinė įsakymu ir baime pagrįsta diktatūrinė "vienybė".

Vieninga tauta ir visuomenė yra laikoma toji, kuri būdama įvairi ir daugiopa, kartu yra ir solidari bendruose siekimuose. Kur vieno veikia neuzurpuoja kito, kur viena grupė nesiekia likviduoti kitos, kol dauguma skaitosi ir su mažumos interesais, tol veikia visuomenės solidarumas vienybės rėmuose.

Siauros, tik vieną luomą, vieną religiją, vieną gyvenimo būdą akcentuojančios tautų ar organizacijų programos negali įgyvendinti vienybės, nes jos nepakanamai vertina kitas visuomenės klases bei kitų interesus. Siaura, fanatiška ideologija neapkenčia kitų jai priešingų ideologijų. Ji neapkenčia politinio, kultūrinio bei kitokio visuomenės įvairumo ir todėl visuomenėje neatlieka jokių bendrų funkcijų siekiant aukštesnių tikslų, priimtinių kiekvienam lietuviui, siekimų, kur būtina visos visuomenės tolerancija, be kurios

jokia vienybė nepasiekiamą. Tik tolerancija apsaugo žmones ir organizacijas nuo fanatizmo ir kraštutinių, ji sutaupo jėgų, beprasmiškai naudojamų savitarpio ginčams, kada visi gerai žinome, jog mūsų tėvynės sunki padėtis mums visiems kelia nuolatinių ir didelių rūpesčių, kad ji nepalikėtų tokioj tragiškoj padėty, kaip dabar okupanto terojama, rusinama, religija ir kūrybinė laisvė griežtai draudžiama ir patriotai lietuviai kankinami bei žudomi.

Lietuvos laisvinimo darbe itin svarbu visų lietuvių jėgos sujungtos, bet nepajungtos, būtina tartis, bet ne griauti ir niekinti kitų organizacijų spaudos ar net asmenų, reikalaujant iš jų, besąlyginio paklusnumo vienai kuriai grupei bei organizacijai ir vykdyti jos įsakymus.

Toks net grąsinantis reikalavimų raštas nesenai buvo išsiuntinėtas vienos didžios organizacijos vadovybės savo apygardoms ir apylinkėms, kurį gavo ir Dirva bei ALT S-ga. Šiuo raštu smerkiamas laikraštis ir jam uždedama "juoda dėmė" istorijoje už tai, kad drįso atspausdinti kitos nors tų pačių tikslų siekiančios organizacijos informaciją.

Ar tai siekimas vienybės, kurią ypač toji organizacija linksnioja? Linkėtina, kad šioji "juoda dėmė", primetama kitiems negrįžtų patiemis siuntėjams, nes tokiu metodu vienybė nepasiekiamą, bet griauinama.

E. Čekienė

Turėjau malonios progos dalyvauti svečio teisėmis LB septintosios tarybos sesijoje balandžio 3-4 dienomis Sheraton viešbutyje, Philadelphiaje ir pasiklausyti atstovų kalbų. Mėginčiau išsakyti kiek iš gautų įspūdžių ir kartu trumpai pridėti iš šalies nugirstas nuomonės, susitikinėjant šioje sesijoje su mano pažintais atstovais.

Tenka pripažinti, kad sesijos pravedimas ir užplanuotų darbų programoje išpildymas buvo gražiai ir sklandžiai atliktas. Apgailestautą per mažu skaičium tepasirodžiusių atstovų sesijoje ir todėl negalėta pasidžiaugti dėl sudarymo iš jų kvorumo. Iš šakotos LB Krašto Tarybos veiklos buvo pateikta platesni ir siauresni pranešimai bei apyskaitos iš ko susidarė vaizdus įrodymas, kad dirbta, triūsėta ir aukotasi šviesesnei Lietuvai Bendruomenės ateičiai, o taip pat ir mūsų laisvinamos tėvynės plaučiuose baruose naudai. Širdį džiugino atsiekti darbuotojų laimėjimai ir liūdino pasireiškusieji lietuvių tarpe dideli nesklaidumai bendroje veikloje. Netruko priekaištų ALTui, čia esamoms idealoginėms partijoms, spaudai ir kitiems, kas nesiteikia laikytis progresyvos LB darbo linijos. Sielotasi dėl jaunimo, kurs akivaizdžiai nubyra į svetimybės ir ieškota paveikių žygių kiek galima juos nuo to apstabdyti. Su gražia viltimi pažiūrėta į netrukus renkama LB aštuntąją Krašto Tarybą ant kurios pečių bus sukrauti neatlikti senosios tarybos darbai, o kartu ir iš šios sesijos išplaukia nutarimai. Aktualintas reikalas visą bendruomeninės darbo našatą, pagal galimybes, krauti ant jaunesniosios kartos žmonių, tuo garantuojant LB ir lietuvių testinumą ilgesnei distancijai. Šioji formulė buvo patiekta Br. Nainio.

Tebūna man leista tiek tuo geru aprašu pasitenkinti, nes pačios sesijos metu buvo parinkti žmonės, kurie sutiko plačiai painformuoti atitinkamai lietuvių spau-

dai apie šios sesijos eigą, nutarimus ir rezoliucijų priėmimą. Belieka kantriai laukti neprastesnių darbuotojų išrinkimo į LB aštuntąją Krašto Tarybą, kuri daugiau sugebėtų suprasti gyvenimo taisyklę, paremta keturiais pradais: mylėjimas žmonių, mylėjimas tiesos, mylėjimas laisvės ir mylėjimas harmonijos. Vieną iš tų elementų išmetus, tuoj įsigali blogis.

Pradžioje šio rašinio užsiminiau, kad trumpai pridėsiu ir iš šalies nugirstas, apie mūsų bendruomeninį susitvarkymą, nuomonės kai sesijos pertraukos metu susitikinėjau su mano pažintais atstovais. Jautriai išgyvendamas tą įsibrovusią Lietuvos Bendruomenėje sunkiai aptariamą blogį — skaldimąsi, vis dairiausi žmonių mano širdžiai, tarsi, paguodos... Pastarosios LB Krašto Tarybos vadai, o kairie ir darbuotojai mane įtikinėjo, girdi, tegu LB skykla net į kelias dalis, gi mes darysime savo. Sutikę toj sesijoj VLIKo atstovą Jurgį Valaitį tą jam priminiau. Tarp kita ko jis taip mane aprašė: VLIK ir LB bendradarbiavimas — glaudus. Lietuvių B-nė negali būti vienalytė ir ji turi laikytis visuotinio principo. Turėjau kitą pokalbį su LB Tarybos prezidiumo pirm. Algiu Rugieniu dėl vyresniųjų tautos atmetimo LB tvarkimosi institucijoje, tai jis tvirtai pripažino ir laiko svarbiu dalyku turėti iš vyresniosios kartos stiprų LB užnugarį, kurie savo patyrimu, orumu ir išmintingais patarimais gali daug prisidėti prie Lietuvos Bendruomenės sustiprinimo. Sakė, be to jie ir laiko daugiau turi tam atsidėti. Ir "Ateities" žurnale Nr. 1 š. m. leidiny šiuo reikalu Jonas Kuprys taip pasisako: "Kūrybinė jėga paveldima iš vyresniosios kartos ir todėl kultūrai išsilaikyti reikalingas kartų bendradarbiavimas". Su kitais "parlamentarais" kalbėjau ir dėl spaudos laisvės nevaržymo demokratiname krašte ir iš daugelio išgirdau tokias nuomones: tegu ji sau gy-

vuoja, rašo. Argi spauda nėra kultūros gyvenimo veidrodis, gyvas mūsų kultūros dvasios reikalas.

Kai sesijoje buvo pasisakoma vienaip ar kitaip apie lietuvių laikraštiją, tai buvo užkliudyta DIRVA, Keleivis ir Naujienos. Bronius Nainys išgirdęs žodį — Naujienos, net pašokęs sušuko: ar jos dar išeina? Sėlėje pasikėlė juokas. Sau vienas manau, ar tas kultūringam žmogui pritinka taip išsišokti.

Klausant sesijoje garsias atstovų kalbas buvo pajustas savigryso tonas, kitaip tarus, pūtimas trimito savo garbei. Prisiminė ir A. Gurecko pasakyta kalba neperseniai įvykusiose visuomeninių reikalų svarstybose Philadelphiaje, kurs tarp kita ko taip išsireiškė: "Reikia nustoti veiksnams dalintis savo nuopelnais Lietuvos laisvinimo darbe. Dera remtis visuotinos tautos principu ir dėti visas pastangas kuo daugiau įtraukti jaunimo į darbą nepamesdami žiūrėjimo į ilgųjų distancijų nusitęsimą ir pačios mūsų kantrybės — kovą laimėsime.

Po šios sesijos įvyko atstovų pasibėžiuliavimas ir įspūdžių pasidalinimas Ch. ir Aušros Zerr (Mačiulaitės) būveinėje. Gal tai tas nieko tokio, bet vėliau girdėjosi kalbų dėl ko tas nepadaryta LIETUVIŲ NAMUOSE, kur ir platesniajai vietos visuomenei būtų duota progos pažinti LB veikėjus ir išsikalbėti kiek rūpimais bendruomeniniais klausimais, o susibėgus daugiau žmonių į tokias vaišes dar būtų palikta gražaus piniginio pelno ir LIETUVIŲ NAMAMS. O dabar belieka laukti LB naujos Krašto Tarybos išrinkimo kitai jos kadencijai, kartų sudedant į ją ir šviesesnių ateities veikloje vilčių.

OWNER OPERATORS

I.C.C. Carrier needs owner operators to handle fertilizer from Cincinnati area to points in Ky., Ind., Oh. and Mich. Must have tandem sleeper tractors and must meet all I.C.C. regulations.

Contact Mack Brosmer
502-964-3351

(15-17)

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

MELO KARAS (16)

Rezistencijos išnaudojimas

Kad emigrantų ir rezistentų prieš krašto okupaciją bendravimas su svetimųjų žvalgybom dažnai neįsėina jų tėvynės labui, mes jau matėme skyriuje apie Heydricho nužudymą. Jis tik sukėlė žiaurias represijas, bet nedavė jokios konkrečios naudos čekams. Ypač turint galvoje, kad jis buvo nušautas prieš pat jo atšaukimą iš Prahos. Kitas, gal dar geresnis tokio, bendravimo rezultatų vaisių pavyzdys yra anglų-amerikiečių melo ir apgaulės operacija "Starkey".

Mes jau minėjome, kad britams pasisekė įtikinti vokiečius, kad sąjungininkų puolimas bus nukreiptas į Sardiniją bei Pietų Prancūziją ir Graikiją, kas privertė Hitlerį pasiūsti į tas vietas daugiau kariuomenės, atitraukiant iš kitų frontų. Iš kitos pusės, atitraukimas vokiečių kariuomenės iš Prancūzijos į Italiją ir Rusiją, kur ėjo lemiamos kovos irgi nebuvo sąjungininkam naudingas. Už tat norėjosi Hitlerį įtikinti, kad jis dar 1943 metais turi skaitytis ir su invazija iš Anglijos į Prancūziją, nors nei anglai nei amerikiečiai tam nebuvo pasiruošę. Faktinai patys anglai namuose tada turėjo mažiau kariuomenės negu 1941 ar 1942 metais.

Dėl viso to pirmasis bendro sąjungininkų štabo viršininko gen. Frederick Morgan, vadinamo COSSAC — tai pirmosios raidės jo oficialaus titulo: Chief of Staff Supreme Allied Commander — uždavinys buvo ne paruošti invazijos į Normandiją planus, bet pasirūpinti vokiečių apgavimu, kad jie jos lauktų visur, bet tik ne ten ir ne tuo laiku — 1944 m. pavasarį. Norėta vokiečius priversti tikėti, kad sąjungininkai ruošiasi išsikelti ne Normandijoje, bet Bretanijoje ir tuo pačiu metu, drauge su rusais, pulti šiaurės Norvegiją. Tuo patikėję vokiečiai turėtų mesti savo aviaciją į Angliją tariamos invazijos armijos sunaikinimui, kur jos jau lauktų britų ir amerikiečių eskadrilės. Tuo būdu vokiečiai čia patirtų nuostolius ir neturėtų reikiamų jėgų tikros invazijos momentui atėjus.

Kartu turėjo būti užaliaruotas pagrindis visuose okupuotose kraštuose, jį įspėjant, kad invazijos reikėtų laukti 1943 metų rugsėjo mėn. Planuotojai tačiau suprato, kad pagrindžio veiklos sustiprinimas buvo susijęs su pavojumi. Vokiečiai jį galėtų sunaikinti ir jis negalėtų suvaidinti savo svarbios rolės tikrai invazijai prasidėjus. Iš kitos pusės, nepagyvėjusi

rezistencijos veikla galėtų vokiečiams išduoti, kad visas triukšmas tėra tik blefas. Už tat buvo nutarta pagrindį sualiarmuoti, bet kartu įspėti pradėti tikras operacijas tik gavus įsakymą iš Londono. Tik prieš pat tariamą D-day, okupuotų kraštų patriotai turėjo būti painformuoti, kad tai buvo tik "generalinė repeticija".

Apgaulei turėjo būti paukšta ir gera britų radijo — BBC — reputacija. Iki tol į radijo programą buvo žiūrėta kaip į patikimiausią, karo metu galimą, informaciją. Dabar iš jos turėjo būti pasidaryta išvada, kad iš tikro kaž kam rimtai ruošiamasi. BBC specialūs pranešimai rezistencijai turėjo būti padažninti. (Jų būta dviejų rūšių: A — kuriomis rezistentai buvo sualiarmuojami ir B — kuriomis jau buvo įsakoma konkretus žygiai. Savaiame aišku, buvo padidintas A pranešimų skaičius, bet ne B). Į Prancūziją iš Anglijos siunčiami agentai irgi buvo painformuoti, kad invazijai iš tikro ruošiamasi. Dėl viso to, nors rezistencija ir negavo tiesiogio įsakymo pradėti akciją, nuo Prancūzijos iki Lietuvos buvo sukeltas toks entuziazmas, kad jį turėjo pasekti ir veiksmas.

Tariama invazija turėjo įvykti rugsėjo 9 dieną. Rugsėjo 17 dieną BBC paskelbė:

"...okupuotų kraštų išvadavimas jau prasidėjo. Aišku, mes nepasakysime kur kris pirmas smūgis. Okupuotų teritorijų žmonės, kurie pirmi galės pasveikinti išvadavimo armiją, bus apie tai painformuoti tik pačią paskutinę minutę. Laukdami valandos, kada galėsime jums pranešti lemiamas žinias, skatiname jau dabar griebtis pasiruošiamųjų darbų."

"Jūs turite pasiruošti... rolei, kuria suvaidinsite ateityje, kuri gali būti labai artima, jūsų kraštą vaduojant."

Associated Press ir Reuters agentūros apie tai tuo jau paskelbė visam pasauliui. United Press pranešė iš Londono: "Prancūzijos pagrindžio vadai laukia greitos invazijos į Prancūziją". Britų Home Secretary — vidaus reikalų ministeris ministeris įsakė mobilizuoti visus gaisrininkus pietryčių Anglijoje, tuo būdu duodamas suprasti, kad laukia sustiprinto vokiečių bombardavimo. Canterbury Arkivyskupas prašė tautos melstis už tuos, kurie 'jau ruošiasi keltis į Europos kontinentą'. Net pats Churchillis kalbėdamas per radiją kanadiečiams, pranešė, kad Europa bus užpulta dar

"prieš rudens lapams krentant", bet nepasakė kur.

New York Times 1943 m. liepos 19 d. paskelbė net trijų skilčių riebią antraštę (labai retas atsitikimas to laikraščio istorijoje), skelbiančią: "Armies ready to go, says Eisenhower" ir "Allies bid peoples of Europe prepare".

Invazijos karštingė taip išsiplėtė, kad Prancūzijoje per savaitę buvo nušauti šimtai vokiečių. 23 jų karininkai žuvo per sprogimą viename Lille restorane. Olandijoje vienintelis jos generolas, susidėjęs su vokiečiais, Hendrik Seyffardt buvo nužudytas prie savo namų Haagoje. Briuselyje vokiečių kariai gatvėje būdavo pasitinkami pašiepiančiais klausimais: "Ar jau susipakavote? Sąjungininkai ateina!" Net šalti danai mirtinai sutripė vieną vokiečių karininką Odense mieste, o jų laivynas pabėgo į Švediją.

Po rugsėjo 20 dienos didžiausias slaptojo karo vadų rūpestis jau buvo ne kaip sukelti sukilimą, bet prie jo neprileisti. Bet kaip gali sumažinti entuziazmą, neįspėjant vokiečių, kad jie turi reikalo su blefu? Pagaliau buvo sugalvota iš pirmo žvilgsnio gudri išeitis. Rugsėjo 28 dieną rezistencija visais galimais būdais buvo įspėta:

"Saugokitės vokiečių provokacijų. Mes patyrėm, kad vokiečiai leidžia gandus apie artėjančią invaziją. Netikėkit jiems. Jie nori tik jus išprovokuoti, kad galėtų sunaikinti. Atsargiai! Darykite tik tą, ką pasakys BBC."

O ką patys vokiečiai? Jie nepatikėjo nė vienu žodžiu, nė vienu veiksmu. Vyr. jų kariuomenės vadas Prancūzijoje maršalas Rundstedt vėliau paaiškino kodėl: "Jų (britų) ėjimai buvo tokie, jog nebuvo jokio abejonės, kad blefuoja." Už tat kai rugsėjo 9 dieną U. S. 8th Air Force paleido net 1,208 lėktuvus į Prancūziją, kad nudošti invazijos pradžią, juos pasitiko daugiausia tik priešlėktuvinė ugnis, naikintuvai gynė tik ypatingai svarbias vietas. (Amerikiečiai tą dieną numušė 16 vokiečių naikintuvų. Sąjungininkai neteko 5 bombonešių ir 2 naikintuvų, bet 129 bombonešiai buvo labai sunkiai priešlėktuvinės artilerijos sužaloti).

Hitleris taip netikėjo galimu bandymu išsilaipinti Atlanto pakrastyje, kad 1943 metais tarp balandžio ir gruodžio mėn. iš Prancūzijos atitraukė 27 divizijas, palikdamas ten tik 9. Jis laukė didesnių puolimų Viduržemių jūroje, kaip jam buvo įkalbėjusi britų žval-

I VISUS CHICAGOS IR APYLINKIŲ LIETUVIUS

Š. m. balandžio 25 dieną, Chicagoje, McCormick salėje, rengiamas JAV nepriklausomybės 200 metų sukakties minėjimas. Jį rengia 27-nių lietuviškų organizacijų iniciatyva sudarytas komitetas, kuris per mūsų spaudą jau yra kvietęs ir dabar kviečia į jį įsijungti dar ir kitas jame nedalyvaujančias organizacijas, draugijas, klubus, kultūrines įstaigas ir kitus vienetų, taip pat laikraščių redakcijas ar leidėjus, kad nepasiliktu nei vieno šiame komitete ir pačiame minėjime nedalyvaujančio. Kviečiami dalyvauti minėjime ir visi organizacijoms nepriklausantieji lietuviai.

Į minėjimą yra pakviesti ir kitų tautybių amerikiečiai. Jame dalyvaus ir Chicago Mayor Richard Daley. Jis sutiko būti minėjimo garbės pirmininku. Taip pat dalyvaus visa eilė kitų žymių amerikiečių, jų tarpe ir aukštų šio krašto valdžios žmonių.

Rengimo komitetas deda visas pastangas, kad būtų paruošta gera minėjimo programa, kad didžiulę McCormick salę pripildytų Chicago ir jos apylinkių visuomenė, kad masės lietuvių atvyktų su savo svečiais amerikiečiais, kad minėjimo dieną būtų užmiršti dabartiniai mūsų tarpusavio nesutarimai, kad tą dieną visi gyventume vienybėje ir lietuviško solidarumo dvasioje, kuri stiprintų mus ir tolesniuose mūsų bendruose darbuose, kad, pagaliau, visi mes ramia sąžine galėtume skaityti mus įpareigojantį Lietuvos Chartos žodžius, jog visi esame tarp savęs broliai, tos pačios Tautos vaikai, kad mūsų tautinis solidarumas yra aukščiausia mūsų tautinė dorybė.

Tad ir būkime tokie, švęsdami šią didelę Amerikos ir kartu mūsų šventę.

Atsiminkime, kad mūsų menkas joje dalyvavimas gali mus taip sukompromituoti amerikiečių akyse, kad po to nedrįstume jiems pasirodyti ir prašyti jų pagalbos mūsų bendrųjų tikslų vykdyme, ypač Lietuvos laisvinime.

LIETUVI, žinok, kad čia statomas didžiausias rizikon tavo vardas ir tavo Tautos interesus!

Todėl visi, kaip vienas, dalyvausime JAV nepriklausomybės 200 metų minėjime, 1976 m. balandžio 25 dieną, 2 val. McCormick salėje, East 23 Street ir Lake Front.

MINĖJIMUI RENGTI KOMITETAS

gyba kitomis, mūsų jau minėtom, apgaulės operacijom. Atitrauktos divizijos ilgainiui buvo pakeistos kitomis, bet žymiai mažiau vertingomis. Lemtingą rugsėjo 9 dieną Hitlerio jėgos Prancūzijoje buvo taip silpnos, kad jei sąjungininkai būtų išsilaipinę, kaip davė suprasti Brettanijoje, jie ten nesutiktų rimtesnio pasipriešinimo.

Bet jei vokiečiai nekreipė dėmesio 'invazijai', jie daug rimčiau pažiūrėjo į prancūzų rezistenciją, kurią išliko tikra tragedija.

San Francisco

BALTŲ STUDENTŲ VAKARAS

Stanford Universiteto Baltų Studentų Draugija

ruošia metinį baltų vakarą šeštadienį, gegužės 1 d., Bechtel International Center. Pradžią 8 val. vakaro. Įėjimo kaina \$2.00. Lietuviai ruošia spaudos, gintaro ir audinių parodą. Latviai rodys trumpus filmus apie Latviją. Tautinius šokių atliks estų, latvių, lietuvių ir suomių grupės. Po to bus užkandžiai ir šokiai.

Baltų studentų draugija turi apie 70 narių — priklauso įvairių tautybių studentai — baltai ir jų draugai. Draugiją globoja Stanford universiteto dėstytoja Ausma Jaunzeme, kuri moka latvių kalbą ir Baltų istoriją. Pirmininkė yra estų kilmės studentė Jennifer Purtle. Į vakarą kviečiami visi universiteto studentai ir apylinkių gyventojai. Kas turi tautinius drabužius, prašomas juos dėvėti. (dj)

HELP WANTED

Due to rapid expansion program we immediately need additional people for mushroom harvesting. We will pay you \$2.00 per hr. for the first week while you train, then you will receive 52 cents for 10 lb. basket. Our harvesters are presently earning \$2 to \$4.00 per hr. We also work a 7 day work week with each person having every 4th day off. This is full time permanent work and you will be covered by our group insurance program. Apply in person daily 8-5 at Valmeyer Personnel Office, 20 min. from JB Bridge.

CASTLE & COOKE FOODS

VALMEYER, ILL.

618-935-2295 or 2282

An Equal Opportunity Employer

(17-19)

WANTED EXPERIENCE
SIGN PAINTERS
PATTERN PERSON
AND
ERECTION MEN

STEADY WORK FOR QUALIFIED SOBER MEN.
TOP SALARY AND BENEFITS. CALL: WRITE OR APPLY
MOORE SIGN CORP.

P. O. BOX 748
CHESTER, VA. 23631
804-746-5836

(14-20)

KŪRYBA IR MOKSLAS

AŠTUNTASIS PASAULIO STEBUKLAS JAU NEBĖRA STEBUKLU

PRIEŠ 90 METŲ OTTMAR MERGENTHALER IŠRADO
STEBUKLINGĄ LINOTIPĄ

ANDRIUS MIRONAS

Kiekvienam spaustuvės darbininkui, ypač linotipininkui, žinoma, jog linotipą išrado vokiečių Mergenthaler. Tačiau ne tik eilinis skaitytojas, o ir retas spaustuvininkas yra skaitęs šio genialaus išradėjo gyvenimo istoriją. Apie nuostabios rinkimo mašinos išradėją Mergenthalerį Lietuvių Enciklopedijoje parašyta vos kelios eilutės, pamintint tik gimimo-mirties datas, kilimo vietą, išradimą ir gimtojo namo paverimą muziejum. Manau, kad kiekvienam inteligentui ir spaudos gerbėjui įdomus šio genijaus smulkesnis gyvenimo ir darbų aprašymas, todėl čia pateikiu kai kurias žinias.

Ottmar Mergenthaler

Ottmar Mergenthaler gimė 1854 metais gegužės 11 d. Hachtel miestelyje, Wuertembergo srityje. Jo tėvas, Johann Georg Mergenthaler, buvo mokytojas ir Ottmarui gimstant jau turėjo du sūnus. Johanno žmona Rosine buvo mokytojo duktė.

Jaunystė

Jaunasis Ottmaras pergyveno šeimos tragediją dar būdamas jaunas. Keturių metų amžiaus būdamas jis su tėvais persikėlė į Neuhengstett miestelį, o iš ten netrukus į Ensingen, nes tėvas buvo perkeltas mokytojauti. Šiame maloniai Ensingen miestelyje Ottmaras užaugo ir lankė viešąją pradinę mokyklą. Jam esant penkerių metų amžiaus, mirė jo motina ir po dviejų metų tėvas vedė antrą kartą.

Pamotė Ottmarui buvo gera ir turėjo jaunuoliui sprendžiamos įtakos. Visi šeimos nariai privalėjo atlikti namų ruošos darbus, švarinimo ir sodo prie-

žiūros pareigas iš eilės, nes iš kuklios mokytojo algos šeima vos galėjo pragyventi. Ottmaras pasirodė esąs ypač sumanus atlikime mažesnių namų darbų, kurių jam pamotė pavesdavo. Iš protėvių ūkininkų jis paveldėjo kietą užsispyrimą ir ištvermę. Jis buvo labai guvus ir, kaip ir kiekvienas vaikas privalėtų būti, nepasotinamai smalsus. Mokykloje gabumais jis viršijo kitus mokinius ir lipte lipo į mokslo žinias. Kaip ir daugumas vaikų, jis žvelgė į pasaulį plačiomis varguolio akimis, o įvairius galvosūkius sprendavo savo protu, pagal aplinkybes ir kaip išgalėdamas.

Pirmieji genialumo požymiai

Pirmuosius neeilinius mechaninius gabumus Ottmaras parodė sugebėdamas sutaisyti seną laikrodį Ensingen bažnyčios bokšte. Miestelio laikrodininkas metė taisyklą, nusprenddamas, jog laikrodį nebeįmanoma sutaisyti. Tai parūpo Ottmarui. Nors į bokštą buvo griežtai draudžiama lipti, jis įslinko slapta, užlipo prie laikrodžio mechanizmo ir didžiam miestelėnų nustebimui ir pasitenkinimui, su tvarkė sugedusį laikrodį. Dėja, šis Ottmaro žygis nebuvo įvertintas, nes po to niekas nepasisiūlė padėti jam siekti inžinerijos mokslų, kurių jis taip troško. Jo tėvas buvo apsunkintas vy-

New England Medicinos žurnalas, šių metų balandžio mėnesio 8-tos dienos laidoje, atspausdino Ann R. Somers išsamią studiją apie televizijos įtaką Amerikos jaunimui. Šis klausimas yra labai svarbus ne tik gydytojams, bet ir tėvams, pedagogams bei jaunimui besirūpinantiems asmenims. Todėl ta proga, aš ir noriu supažindinti Dirvos skaitytojus su kai kuriais tame straipsnyje paminėtais faktais.

resniųjų dviejų sūnų mokslinimu ir norėjo, kad Ottmaras taip pat pasidarytų mokytoju. Jaunuolis šiems planams pasipriešino. Norint studijuoti inžineriją, tais laikais reikėjo baigti gimnaziją, tačiau Mergenthaler šeimai stigo lėšų sūnaus mokslinimui aukštesnėje mokykloje. Pagaliau buvo pasiekta kompromiso ir 14 metų amžiaus Ottmaras atiduotas mokyti pas laikrodininką. Tokiu būdu, inžinerijos mokslų išsilavinimo siekimas gavo pirmąjį laimėjimą. Vėliau Ottmaras lankė vakarinius technikos kursus.

Tėvynė Vokietija Ottmarui pasidarė per ankšta ir ribota jo siekiams, todėl jis ėmė svajoti apie emigravimą į Ameriką, į šią viliojančią šalį. Su pusbrolio paskola kelionei ši svajonė išsipildė ir jis išvyko į Jungtines Amerikos Valstybes. Tačiau mokymasis pas laikrodininką nė kiek nepakenkė jo tolimesniems planams, net pasirodė labai naudingas. Pats Mergenthaleris apie tai vėliau šitaip rašė:

"Be abejonės, laikrodininkystė išmokė mane tikslumo. Išmokau tiksliausiai

(Nukelta į 6 psl.)

TELEVIZIJA IR JAUNIMAS

DR. D. DEGESYS

Jungtinėse Amerikos Valstybėse kriminalinių nusikaltimų, žmogžudysčių ir nusikaltimų skaičius, jaunimo ir vaikų tarpe, iš metų į metus smarkiai didėja. 1974-tais metais kriminalinių nusikaltimų Amerikoje buvo 100% daugiau negu 1960 metais. New Yorke, Manhattane, turinčiame 1.5 milijono gyventojų, nužudytų skaičius per metus yra kur kas didesnis negu visoje Anglijoje, kur yra 60 milijonų gyventojų. Įdomu pastebėti, kad daugiausia nukenčia jaunuoliai tarp 20-24 metų amžiaus. Skirtingai tragiškai žuvusius į įvairaus amžiaus grupes, 1973 metais nužudytų tarpe mes randame tokią statistiką: nuo 15 iki 24 metų žuvo 5,182 asmenys, nuo 5 iki 14 metų — 425 ir nuo 1 iki 4 metų amžiaus — 342.

Daugiau negu milijonas vaikų kas metai Amerikoje būna fiziniai kankinami, iš kurių nemaža dalis miršta. Jungtinių Amerikos Valstybių Sveikatos skyriaus duomenimis remiantis, vienas iš penkių jaunuolių tarp 12 ir 17 metų amžiaus buvo bent vieną kartą policijos sulaikytas. 1975 metais So. Bronx policija sugavo 15 metų jaunuolį padeginėjančią namus. Policijai paklausus kodėl jis taip darė, tas jaunuolis atsakė, kad jis padeginėjo namus ne dėl savo malonumo, bet už pinigų. Jis prisipažino padėgęs apie 50 namų ir gavęs už kiekvieną padegtą namą nemažiau kaip tris dolerius arba daugiau. Iš 124 asmenų, sugautų padeginėjančią So. Bronx namus, didesnė pusė buvo jaunesni negu 16 metų amžiaus. Naudojantis kriminalinėmis statistikomis, mes randame, kad 1973 metais New Yorko policijos areštuotų tarpe, jaunesnių negu 16 metų 4449 asmenys buvo areštuoti už vagystes, 181 už moterų užpuolimus ir 94 už žmogžudystes. Šių faktų akivaizdoje ir kyla klausimas kodėl gi šių dienų jaunimo tarpe mes turime tiek daug destruktivinės agresijos apraiškų?

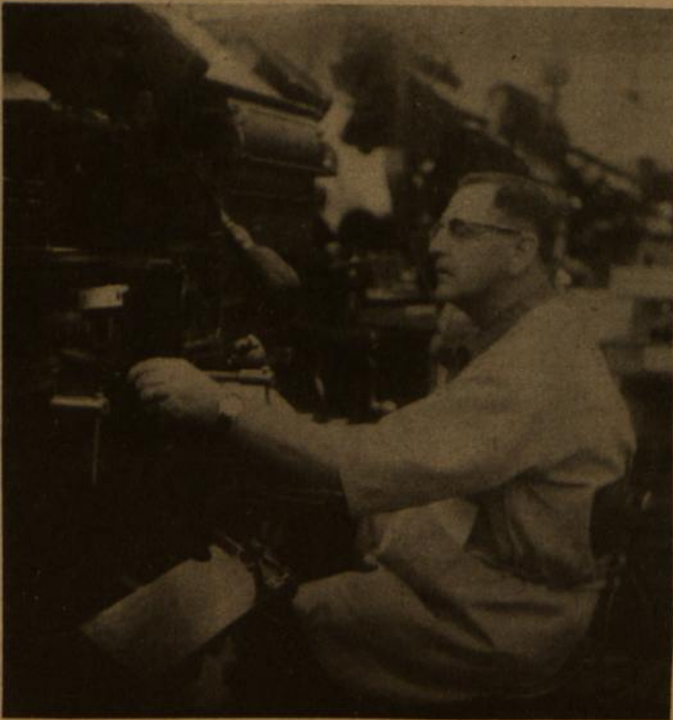
Šio klausimo studijai, Jungtinėse Amerikos Valstybėse, 1968 metais buvo įsteigta D. Milton Eisenhower komisija. 1969 metais atsirado ir kita tokiems pat klausimams studijuoti komisija, vadovaujama Robert Finch. Į šią abiejų komisijų sąstatą įėjo įvairių sričių mokslininkai, sociologai, pedagogai, psichologai bei psichiatrai. Po išsamių studijų abi komisijos paskelbė savo išvadas. Komisijos pripažino, kad vaiko

charakterio formavimuisi didelę įtaką daro šeima, bažnyčia, mokykla ir aplinka. Bet jos taip pat pripažino, kad šiais laikais be šių tradicinių institucijų, charakterio formavimuisi taip pat turi įtaką ir naujas faktoriai, būtent televizija.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse apie 96% šeimų turi bent vieną televizijos aparatą. Jau nuo 2-jų metų amžiaus, vaikai ištisomis dienomis prasedi prie televizijos. Yra nustatyta, kad dauguma vaikų nuo 3 iki 5 metų amžiaus praleidžia per savaitę apie 54 valandas stebėdami televizijos programas. Tas reiškia 7-8 valandas į dieną. Autoritetingi asmenys sako, kad vaikas tarp 5 ir 15 metų amžiaus, televizijoje mato nemažiau kaip 13 tūkstančių kriminalinių įvykių, kuriuose bent vienas žmogus būna nužudomas. Tokie kasdieniniai be atvangos brutalūs veiksmai, nesąmoningi įkala vaikui brutalumo ir destruktivios agresijos nuotaikas. Jaunas vaikas, neturėdamas suaugusio žmogaus kriteriumo, negali atskirti kur yra fantazija ir kur realybė, todėl kas yra rodoma televizijoje jam atrodo realiu gyvenimu.

Eksperimentinės studijos, kurios apima apie 10,000 vaikų, aiškiai rodo, kad vaikas stebėdamas agresyvius veiksmus televizijoje ar filme juos pirmai progai pasitaikius bando imituoti. Tokie brutaliai ir destruktivinės apraiškos vaizdai pasilieka vaiko sąmonėje, gi vėliau, brendimo laikotarpyje, jie gali pasireikšti destruktivios agresijos veiksmais.

Nenuostabu todėl, kad 1974 metais 25,000 tėvų skundėsi Federalinei Komisijai (FCC), kad televizijos programos netinka vaikams, nes jos yra per daug seksualinių ir brutalių filmų bei vaidinimų. Šių skundų įtakoje, Federalinės Komisijos viršininkas dėjo pastangas įtikinti televizijos pramonę, kad ji savo noru mažintų brutalias apraiškas televizijos programose bent tuo laiku, kada visa šeima daugumoje mėgsta televiziją žiūrėti. Trys televizijos kompanijos sutiko bent šiek tiek sumažinti brutalumo apraiškas televizijoje ir todėl įvedė taip vadinamą "Family Viewing Hour" tarp 7 ir 9 valandų vakare, kurios metu nebus rodoma brutalių filmų arba vaidinimų. Dvi valandos nėra didelis laimėjimas, bet vis geriau negu niekas.

A. Mironas prie linotipo...

AŠTUNTAS PASAULIO STBUKLAS...

(Atkelta iš 5 psl.)
sumažinti spyruoklio įtampą, derinti sudėtinių metalų dalių mišinį, išmokaus išpauštyti smulkiusis dantiračius, pagaminti kaištelius, gręžti brangakmenis stiprių paspaudimu. Supratu, kad užsidegus darbas turi būti atliktas ir kiekviena dalis privalo būti tobulai pagaminta ir suderinta su kiekviena kita mechanizmo dalimi."

Naujajame pasaulyje

Ottmaras atvyko į Baltimore (Maryland) 1872 m. spalio 26 d. ir tuojau sėdo į traukinį, einantį į Washingtoną, kur jis pradėjo dirbti pusbrolio August Hahl dirbtuvėje, gaminančioje skaitiklius ir elektros aparatus. O šių dalių vis labiau reikėjo augančiai Amerikos industrijai. Ottmaras pasijuto esąs tikroje vietoje — santykiavimas su išradėjais skatino jo vaizduotę.

Savo giminaičio dirbtuvėje jis buvo paskirtas dirbti prie išradėjų planų spaustuvės ženklų formų pagaminimui iš tam tikro kartono. Šios formos vėliau pasirodė nepraktiškos, tačiau Mergenthalis šios idėjos nebepaleido iš savo dėmesio. Po keturių metų darbo jam pasitaikė puiki proga vėl šioje srityje dirbti, ir pasidarė jo gyvenime lemiamas.

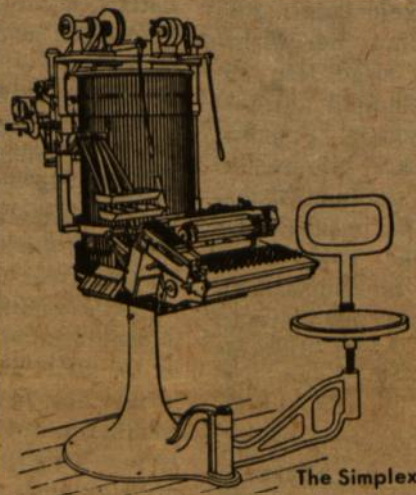
Išradėjas Charles T. Moore atnešė Hahl dirbtuvei planus rašomosios mašinelės, kuri turėjo atlikti puslapio paruošimą litografavimui. Ši mašinelė priminė Ottmarui spausdinimo pramonę ir jos dar neišspręstą problemą pagaminti mechaninę rinkimo mašiną. Jau daug išradėjų per visą šimtmet nepajėgė šios problemos išspręsti ir teksto rinkimas spaustuvėse tebeliko senoviškas — raidės surenkamos rankomis. Nuo šios atmintinos dienos Ottmaro gyvenimas buvo pašvęstas rinkimo mašinos išradimui.

Hahl dirbtuvė greit patyrė, jog mechaninis ženklų rinkimas yra daug sunkesnis uždavinys, kaip tikėtasi, matant planus ir projektus popieriuje. Buvo pagaminta raidžių padavimo mašina, po to ir matrisų gaminimo mašina, nors Mergenthaleris iš pat pradžių buvo tam labai abejingas. Įprastu savo nuoseklumu jis dirbo, sutalpydamas abi šias idėjas, prieš tai išbandęs visas kitas galimybes. Po trijų metų pastangų paaiškėjo, kad tai nepasiekiamas. Tačiau nepasisekimai visada dar labiau uždegdavo Mergenthalerį.

"Krikšto tėvas"

Atsisakęs darbo pusbrolio fabrike, 1883 m. Mergen-

thaleris įsisteigė nuosavą dirbtuvę. Jis buvo 28 metų amžiaus ir puikiai pažino savo darbo sritį. Jo verslas klestėjo. Dabar kiekviena laisvėnė valandėlė buvo jo išnaudojama rinkimo mašinai padaryti. Jis pats sakydavo: "Esu tikras visišką pasisekimą!" Tačiau šis įsitikinimas kiekvieną kartą iš naujo būdavo išbandomas. Kartą, nusiminimo apimtas, jis sudraskė rinkimo mašinos planus. Tačiau Mergenthalerui į pagalbą atėjo tūlas teismo reporteris James O. Clephane, kuris buvo vadinamas "krikšto tėvu" daugelio išradimų, visada paskatindamas nusiiminčius išradėjus, atradamas jiems rėmėjų ir finansuotojų. Šis vyras sugėbėjo paremti Mergenthallerio dirbtuvę ir jo darbus lėšomis, todėl Mergenthalleris, atsidėkodamas už tai, pavadino jį "rinkimo mašinos krikšto tėvu".

The Simplex

Mergenthallerio pasisekimas gali būti priskirtas jo sugebėjimui blaiviai galvoti, sprendžiant techniškus klausimus, ir jo sugebėjimu žvelgti į problemą iš esmės, po to sprendžiant ją jau teisingu būdu. Jo paties pasakyma: "Kai atsiduodu kuriai nors problemai, aš ištirinu ją iš pagrindų ir labai atsargiai. Paskui pasirenku tinkamiausį puolimo metodą, nepaisydamas ką yra darę kiti. Pažinęs principus, kuriais kiti bandė problemas spręsti, nusistatiau niekad jų neseiti, nes tai veda į bankrotą ir griuvėjus."

Kelias į pasisekimą

Visi ankstyvesnieji rinkimo mašinų išradėjai pasirinkdavo vieną iš trijų būdų: jie bandydavo arba mechanškai pagaminti ženklus atliejant metalu, arba atspausdinti litografinę kopiją ištisam puslapiui, arba atspausti formą, iš kurios galėtų būti atlikti liejiniai. Nė vienas šių trijų metodų nepavyko. Mergenthalleris tikėjo, jog sprendimas glūdi tik sprendžiant kitu būdu. Kiekvienas žingsnis artino jį prie galutinio tikslo. Nuo kopijavimo mašinos ligi kartoninių matrisų, po to metalinių matrisų atski-

Perskaičius šių dienų žurnalizmo dugno produktą The Final Days, nenoromis smelkiasi klausimas: į kokią dugną dar galėtų nupulti žmoniškumas? Ar dar yra kur nors valios likučiai atsispirti pelno troškuliui? Perskaičius knygą maniję veik užgeso liekanos, išneštos per karo pelenus, kraują, tai — tikėjimas į žmogiškumą. Dar pridursiu: su-

roms raidėms, ir tada ligi matrisų, įmanomų surinkti eilutėmis, patikrinti, atlikti ir vėl matrisas išskirstyti tolimesniam naudojimui.

Metalinių matrisų panaudojimas vietoje kieto kartono liejinių pasirodė stebėtinai paprastas šio projekto rėmėjams ir finansuotojams, todėl Mergenthalleriui

beliko juos įtikinti projekto tikrumu, atpasakojant Kolumbo legendą su kiaušiniu. Dabar jis atrado sprendimą pavidale mažų matrisų, kokias raidžių liejikai naudojo jau Gutenbergo laikais, bet kuriose glūdėjo kitokia; mechaninio raidžių rinkimo ateitis.

(Bus daugiau)

WANTED 1ST CLASS SKILLED MACHINISTS (NIGHT SHIFT)

Machinist with experience in repairing injection molds required for our night shift. Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Excellent working conditions, and fringe benefits. Interested persons apply at:

KUSAN INC.
666 Massman Dr.
Nashville, Tenn. 37210
Equal Opportunity Employer M/F (14-18)

AUKOKITE TAUTOS FONDUI

Prašome iškirpti ir pasiųsti su Jūsų auka.

Lietuvai ir pavergtai lietuvių tautai gelbėti aukoju \$.....

Vardas ir pavardė

Pilnas adresas

Aukas prašau siųsti:

Lithuanian National Foundation, Inc.
64-14 56th Road
Maspeth, N. Y. 11378

MUŠIMAS PRIMUŠTO

LIUDAS DOVYDĖNAS

žaista ir viltis, kad ši didelė, gerųjų dievų dovana žmonijai, 200 metų laisvės sukaktuvėse, pajėgs numazgoti rankas ir veidą savęs purvinimo siautulyje.

Šio straipsnio rėmai riboja norimą pasakyti, bet išdrįskim paklausti: kas buvo ir tebėra Watergate, kurį, kaip neišsemiamas aukso kasyklas tebenaudoja savo knygoje The Final Days Bernstein ir Woodward. Watergate, buvo ir tebėra visam pasaulyje labai daug, tik kitais vardais, kitokiose sąlygose. Mūsų šiam Watergate vadinama information media ir galingos mažumos politika išbandė visus galios dantis. Pridurtina: nepatikimai išaukęs vienos tautinės mažumos sugebėjimas ir iš purvo iškastą dolerį, per Watergate įsiūbavo pelno troškulį, lepinimąsi galia ir, gal būt, tūkstančius metų slėpto keršto saldumą.

Mes girdėjom beveik evangelijos žodžius, kad Watergate griuvėsiuose valomi aprūdiję Konstitucijos paragrafai, net pačios konsvės, teisingumo, dvasia. Kantriai laukėm. Pilni tikėjimo, kad bus nušveista Konstitucija, atgaivinta laisvės, teisingumo dvasio. Komitetai ant komitetų, teisėjai prieš advokatus, advokatai prieš teisėjus. Ilgas, konvulsijų, ginčų perpildytas procesas, ypatingi tardytojai, slapti ir ne visai slapti popieriai užliejo minios smalsumą tenkinančią spaudą, radiją, TV ir...

Šios šalies istorijoje nematyta dauguma išrinktas prezidentas, prakaitytas, ašaras delnu braukdamas išskrido į šventą Clementiną. Išskrido vargingų tėvų sūnus, pasiekęs kongresą, viceprezidentą ir prezidentą, Richard Nixon... Sumanęs kiekvieną savo žodį įrašyti į istoriją.

Ir mes atslūgom susirūpinime. Atsidūsom. Patikėjom Konstitucijos veiksmingumu. Mums liko tikėjimas, kad išsaugotas valdžios viršūnių orumas, kad žmogiška klysti ir dar žmogiškiau — klaidą ištaisyti. Žmogiška sugebėti surasti, teisti ir bausti. Lygiai žmogiška vertinti, suprasti ir

atleisti. Aukščiausioj šios šalies institucijoj — prezidentūroje buvo žmonės, vada, patikimi, verti tos vietos ir atsakingumo. Bet jie suklydo.

Mūsų žiauriai klysta. Bernstein, Woodward The Final Days atskleidė valdžios viršūnėse menkystes, beveik be žmogaus žymių. Pagal The Final Days ištįžę, girtuokliai, melagiai buvo užsiaubę valdžios viršūnė. Kadangi čia pinigų matuojam ir garbę ir menkystę, tų dviejų žurnalistų The Final Days perka žurnalai, radijo, TV, mokėdami dešimtis ir šimtus tūkstančių ir skuba nepavėluoti su šita purvinimosi evangelija.

Įsisupusi savęs purvinimo banga, atrodo, nebesulaikoma. The Final Days knyga, bersteinų, kissingerių, woodward pelningas išradingumas, įrodė kaip galima spardyti žmogų purvan nuspardytą, kaip galima intymias, tragiškas akimirkas mesti minios smalsumo aistras, be jokios atodairios, be jokio žmogus žmogui.

Aprašo knygoje valstybės sekretoriaus Kissingerio ir prezidento Nixono priklupimą nuoširdžiai ar akimirkos impulso pastūmėtai maldai. Gal tai tragiška, gal tai tragikomiška situacija. Pasmerktasis tyli. Buvo tik du. Vertinga tylą liktų, jeigu ir valstybės sekretorius nebūtų išnešęs viešumon — purvinimo siautulin. Taigi, jeigu. Nebėra jokių įėjų. Yra tikriausias taip, kuris duoda milijonus dolerių, keršto saldumą ir šlovę: matote, koks aš buvau sumanus, garbingas. Aš ilgus metus vedamas JAV politiką, žinojau kad prezidentas Nixonas "our meatball president", kaip cituoja knygoje Kissingerio pasisakimą.

Kas atsispirs pelningai purvinimo ir purvinimosi stichijai? Ir mums, kaip Eizopo pasakoj, pravartu išvesti moralą. Moralas yra. Ne tik mums, bet — kas blogiausia — ir visam pasauliui: mums nieko — švento, nieko — moralaus, nieko — žmogiško. Ir tai tegu derinasi su skelbiančiais, kad demokratija, kapitalizmas pūsta be atvangos.

Mums, tikintiems laisvę, teisėtumą, žmogiškumą ši purvinimosi tikrovė telkšo kaip pūstantis liūnas. Kas mums lieka? Gal būt, pats metas perversinti kai kuriuos šūkius, tikslus, net ir priemones mūsų pastangoje padėti ir mūsų artimiesiems anapus geležinės uždangos. Gal mums bandyti: išlikti ir piliečiais ir žmonėmis.

Taip. Visa tai skamba ir tragiškai ir patetiškai.

NEW YORKO NEOLITUANŲ IŠKILMINGA SUEIGA

Korp! Neo-Lithuania New Yorke kovo 27 d. sušaukė iškilmingą sueigą, pirmą po penkerių metų tylos. Ji laikoma pasisekusia, tiek savo programa tiek pakeltųjų į seniorus skaičiumi.

Skyriaus pirm. Algis Matioška, atidarydamas sueigą, pareiškė, kad korporacijos ateitis priklausys nuo korporantų veiklos ir dabar po ilgos pertraukos bus stengiamasi kovoti su stagnacija.

"Su jūsų visų aktyvia pagalba ir parama, mes bandysime kuo daugiau pritraukti jaunimo į Korporaciją. Ši vakarą, pradėsime naują puslapį mūsų Korporacijoje. Mes pakelsime keturis juniorius į seniorus. Nežiūrint to, mūsų skaičius dar yra per mažas ir stengsimės šiais metais rengti periodines sueigas, kad ir ne formalūs susiėjimus, simpoziumus, artimesniam susidraugavimui ir susigvenimui, kviečiant ir svečius, ypač studentus ar vyresnių klasių moksleivius, ir tomis progomis susipažindinsime juos su Korp! ir jos idėjomis. Korp! tolimesne egzistencija čia New Yorke priklauso nuo jūsų kolegės ir kolegos, kiek mes

visi, o ypačingai jaunesnieji, norėsime turėti gyvą Korporaciją, tai ir turėsime".

Pagrindiniu kalbėtoju buvo dr. Algirdas Budreckis iš Bostono, kurio paskaita buvo išklaudyta su dėmesiu.

Trumpai tariant, jis neolitanų uždavinius išsakė sekančiai:

1) Išsaugoti prasmingas ir teigiamas lietuviškas vertybes;

2) Gintis nuo negatyvių įtakų, pasinaudoti teigiamais laisvojo pasaulio kultūriniais ir politiniais laimėjimais;

3) Įgyvendinti naują kultūrinę sintezę iš senų ver-

Korp. Neo-Lithuania New Yorko padalinio valdyba. Iš kairės: tėvūnas ir sekretorius Edmundas Vaičiulis, išd. Vytas Bitėnas, pirm. Algis Matioška, vicepirm. Vytautas Jurgėla ir arbiter elegatiarum inž. Juozas Butkus.

L. Tamošaičio nuotr.

Neolitanai pakelti į seniorus duoda priesaiką. Iš kairės: Leonardas Keicas, Kastytis Jankūnas, Kristina Nomeikaitė, dr. Jonas Lenktaitis, arbiter elegantiarum inž. J. Butkus ir padalinio pirmininkas Algis Matioška.

L. Tamošaičio nuotr.

Naujai pakeltųjų į seniorus vardu kalba dr. J. Lenktaitis. Šalia stovi L. Kreicas, K. Jančūnas, K. Nomeikaitė (visi jau baigę kolegijas).

L. Tamošaičio nuotr.

Dalis publikos pobūvio metu.

L. Tamošaičio nuotr.

tybių ir naujų idėjų;

4) Išauklėti pažangią tautinę šviesuomenę, sutampančią su Lietu os kamieno

tikrąją siekimų dvasia.

Sueigoje buvo svečių iš Philadelphijos ir Bostono. (r)

KARALIAUČIUJE NEBUS ATOMINĖS ELEKTRINĖS

Kaip vokiečių telegramų agentūra dpa pranešė, numatyta vokiečių pastatyti atominę elektrinę Karaliaučiaus srityje nebebus statoma. Taip pranešė šiuo metu Maskvoje besilankęs vokiečių ūkio ministeris Hans Friderichs.

Kaip žinia, kai prieš porą metų (1974 m. spalio mėn.) Maskvoje lankėsi Vokietijos kancleris Helmut Schmidt sovietai tarp kitko panorėjo, kad vokiečiai jiems pastatytą atominę energiją varomą elektrinę. Pradžioje buvo manyta, kad tokia elektrinė bus kur nors vakarų Sovietijoje, bet paskui paaiškėjo, kad tą statyti sovietai pasiūlė kur nors Karaliaučiaus apylinkėse, kaip jie dabar Rytprūsius 'pakrikštijo' — Kaliningrado srityje.

Vokiečiai savo technika ir kapitalu turėjo tokią statyti pastatyti, o paskui, pravedus laidus per vakarinę Lenkiją ir Rytinę Vokietiją, srovę gautų ir Vakarų Vokietiją, kartu į tinklą įjungiant ir Vakarų Berlyną. Pradžioje sumanymas vokiečiams patiko, nes jie iš to tikėjosi padaryti gerą biznį ir gauti pigios energijos. Tada tas klausimas buvo pavestas apsvarstyti ekspertams, kurie tą reikalą iki šiol ir tyrinėjo.

Šitoks sovietų pasiūlymas be ūkinės naudos, turėjo greičiausią ir paslėptą politinį tikslą. Kai jie, II Pasaulinio karo pabaigoje, nugalėjo Vokietiją, tai okupuotas dalis pasidalijo taip, kaip jiems patiko. Visą Karaliaučiaus sritį pasilaikė sau, prijungdami ją būk tai prie RSFSR (Centrinės Sovietijos), likusią Rytprusių dalį ir Vakarinius Prūsus

'padovanojo' Lenkijai, o iš likusios jiems tekusios Vokietijos dalies sudarė savo satelitą — Rytinę Vokietiją — DDR (Deutsche Demokratische Republik). Iš Karaliaučiaus srities visi gyventojai vokiečiai (ir senprūsiai, kiek jų dar buvo likę) artėjant frontui pabėgo, o tie, kurie nespėjo pabėgti, buvo arba išžudyti arba ištremti į Sibirą ar kitas Sovietijos dalis. Į ištūstėjusius Rytprusių kaimus ir miestelius buvo prigabenta rusų, ir taip tas kadaise lietuvių pusbrolių prūsų apgyventas kraštas, tapo gryna rusiška kolonija. Viskas buvo 'perkrikštyta' naujais sovietiniais pavadinimais, kad niekas neprimintų, jog tai ne rusų žemė čia ir kad jie tėra tik okupantai.

O dabar, reiškia, jūs, vokiečiai, mūsų Kaliningrado srityje pastatykite mums elektrinę jėgainę, varomą atomu, iš kurios turėsite ir jūs patys naudoti. Tai skambėjo daugiau negu įžeidimas. Vargu ar vokiečiai pamiršo, kad tose žemėse įsikūrę sovietai jau tikri tų žemių 'nuo amžių savininkai'.

Ekspertams besitariant, tačiau paaiškėjo, kad sovietai už tiesimą energiją panorėjo labai aukštos kainos, kuri vokiečiams iš viso neapsimokėtų. Ir dar, kaip patirta, Rytinė Vokietija būk tai 'nepanorėjusi', kad tie elektros laidai eity per jos teritoriją ir į Berlyną, kurį jie vis tebelaiką savo teritorija. Tokį Rytinės Vokietijos nusistatymą sovietai ir pranešę vokiečiams apgailestaudami, kad šis sumanytas projektas toliau nebebus svarstomas. (ab)

DAINAVOS STOVYKLA TIESOS ŠVIESOJE

Jau senai, kartas nuo karto, tai "Draugas" tai "Aidai" laikraščiuose pasirodydavo tendencingi straipsniai, darą įspūdį, kad Dainavos stovykla buvo įkūrta vieno asmens vizija, skirdami jam liaupsinimus ir beveik visus nuopelnus, o kitus, kurie tikrai pradėjo ją kurti ir kurie buvo tie pirmieji darbininkai ir laužė pirmuosius sunkius ledus, kažkaip arba visai neprisiiminama, arba jei primenama tai tik bereikšmiai sakiniai. Į tokią šališką tendenciją iki šiol niekas nenorėjo kreipti dėmesio dėl šventos ramybės, manydami, kad o gal kada nors vis tiek itkra tiesa išplauks. Bet kada dabar gavau A.L.R.K. Jaunimo Dainavos stovyklos oficialų leidinį "Dainava 1955-1975", kuriame stovyklos kūrimosi pradžia yra taip gudriai parašyta — kas nepatinka išleista, o kas norima iškeliam — žodžiu iškraipoma tiesa, tyliėti nebegalima. Šį klausimą kartą ant visados reikia pastatyti tiesos šviesoje vardan tų jau mirusių ir dar gyvųjų pirmųjų steigėjų, kurie dirbdami iš širdies ir nežiūrėdami nei garbės arba naudos, aukodami savo laiką, sveikatą ir pinigus pradėjo stovyklą. Detroitas juos žino, bet ir plačioji visuomenė turi žinoti kaip iš tikrųjų Dainava gimė.

Mintis lietuviams turėti savo stovyklą, kur jaunimas galėtų auklėtis, o visuomenė praleisti vasaros dienas gamtoje, brendo nuo senai daugelio aktyviųjų visuomenės veikėjų mintyse — tiek Detroito, tiek Chicagoje ir kitur. Ta visuotinė veikliųjų mintis 1954 m. nekurio vieno asmens dėka, bet A.L.R.K. Federacijos valdybos nutarimu buvo nutarta įgyvendinti. Surasti stovyklai tinkamą vietą Chicago — Detroito — Clevelando trikampyje, Federacija per savo atstovus dr. A. Jušką ir kun. J. Borevičių, S. J. apžiūrėjo daugelį vietovių, bet ne viena iš jų nebuvo jiems priimtina. Pagaliau rudenį 1955 m. Detroito uoli lietuvių veikėja, radijo valandėlės vedėja, Balfo, Susivienijimo ir daugelio kitų organizacijų darbuotoja — Helen Rauby, mano sesuo, rado laikrašty-

je skelbimą, kad prie Manchester, Mich., nebrangiai yra parduodamas ūkis su gražia terena ir ežerėliu. Jį tą skelbimą parodė kun. B. Dagiliui, kuris Detroito tuo reikalu rūpinosi ir abu nieko nelaukdami nuvyko pažiūrėti. Jie yra pirmieji lietuviai, kurie tą vietą surado ir kurių pirmosios lietuviškos akys išvydo būsimą Dainavą. Tuoju buvo pranešta Federacijai ir kai jos atstovai iš Chicagos, Detroito ir Clevelando tą vietą pamatę sutiko pirkti, kun. B. Dagilis savo atsakomybe įmokėjo savo \$300 rankpinigių, kad savininkas niekam daugiau nebegalėtų parduoti. Pasirašant "Land Contract" pirmasis mokėjimas turėjo būti \$6000. Federacija davė \$2000, aš ir mano sesuo H. Rauby per kun. B. Dagilį davėme po \$1000 ir kitus \$2000 davė dr. P. Kisieliui ir p. Lieponis. Vėliau pinigai visiems buvo atmokėti. Pirkimo ir pardavimo aktas buvo padarytas A.L.R.K. Federacijos vardu, kuri buvo įkorporuota Michigan valstijoje. Tą aktą pasirašė kun. B. Dagilis, B. Polikaitis ir J. Mikaila. Federacijos Tarybos nariais buvo pažymėti dr. A. Damušis, prel. I. Albavičius ir dr. A. Juška. Vis atai buvo atlikta kun. B. Dagilio ir Helen Rauby nuolatiniais važinėjimais ir lankymu Lansing, Ann Arbor ir Detroito įstaigų, kol viskas buvo išsiaiškinta, patikrinta ir t.t. Nereikia ir sakyti, kiek triūso ir darbo tie du jau mirę pridėjo, kad stovykla teisiškai jau būtų lietuvių. Toliau reikalaiėjo dviem kryptimi: Federacija pradėjo steigti globos komitetus, rinkti aukas ir t.t. Kun. B. Dagilis, kaip pirmasis stovyklos administratorius ant savo pečių pradėjo nešti stovyklos kūrimosi našta. Kaip ir kas dalyvavo tame laikotarpyje, tai jau kita tema. Čia tik trumpai galima pasakyti, kad kun. B. Dagilis savo triūsu, kantrybe ir pridėdamas savo pinigų prisidėjo padaryti tai, kad stovykla pradėjo augti. Jis ne tada ir ne dabar nėra tinkamai įvertintas. Jam tas ir nerūpėjo, nes būdamas kuklaus būdo, visą savo gyvenimą rūpinosi tik kitais, kas taip ryškiai ir po jo mirties ant

jo kapo išreikšta: "Stovėkit kaip saulė amžiais tvirti". Tai tokia yra Dainavos stovyklos kūrimosi pradžia.

Dabar grįžkime prie leidinio "Dainava 1955-1975". Pirmame straipsnyje "Truputis praeities" — tikrai labai truputis — praleidžiant viską, bet randama vietos ir reikalą vieno asmens vardui iškelti — pabrėžiant 1965 m. Dainavos rėmėjų nutarimą net tautos būdu pastatytą administracinį namą pavadinti vieno asmens vardu: ... "Adolfo Damušio darbas ir auka tebūnie paskatinimas ir kitiems nuoširdiems lietuviams". Toks aprašymas, kad ir trumpame straipsnyje apie stovyklos kūrimosi pradžia yra tendencingas. Čia reikia pastebėti, kad kai stovykla pradėjo kurtis dr. A. Damušis dar net negyveno Detroito. Jis tik kelerą metų vėliau persikėlė iš Clevelando į Detroitą. Stovyklai prasidėjus kurtis kam nors reikėjo ten būti beveik kasdien, nes šimtai reikalų turėjo būti sprendžiami ir žmogus gyvenęs ir dirbęs Clevelande to negalėjo atlikti. Taip pat aišku, kad kukliesiems tylint, daugumai tiesos nežinant, mažam gerbėjų būreliui manipuliuojant, galima suprasti kodėl rėmėjų nutarimas, net ir tą tautos būdu statytą administracinį namą pavadino jo vardu. O iš tikrųjų tas namas neturėtų būti vadinamas jo vardu. Jei jau duoti kokį tam namui, tai turėtų būti surastas bendras koks vardas, kuris išreikštų visų dirbusių ir prisidėjusių prie stovyklos kūrimosi, bet ne vieno asmens.

Toliau 5 psl. randame didžiulį dr. Adolfo ir Jadvygos Damušių paveikslą prie Spygliaus ežerėlio. Tas paveikslas strategiškai patalintas leidinyje, tarp straipsnio "Truputis praeities" ir straipsnio "A.L.R.K.F. Jaunimo Stovyklavietės Dainavos Dvidešimtmetis" — be aiškinimų pasako ką tai reiškia. Tai yra tendencingas įtaigavimas.

8 psl. straipsnyje "Apie Dainavą ir Dr. A. Damušį" randame jo draugų ir gerbėjų iškraipytus liaupsinimus ir aukštinimus: ... "Be Damušio tokios Dainavos neturėtumėm... Jo tremties nuopelnas — Dainava... Dainava Damušių gyvenime užima atskirą vietą... Tai asmens kulto garbinimas su intencija visą daugelio žmonių atliktą darbą, priskirti vienam asmeniui. Tiesa, pats dr. A. Damušis padėkodamas už tai pabrėžė: "kad viskas kas čia buvo apie jį pasakyta, negali prisiimti tik sau. Šis pagerbimas turėtų būti taikomas visiems, kurie dirbo tautai ir tėvynei". Tačiau kaip nekalbėsi, tokių liaupsinimų spausdinimas sąryšyje su Dainavos

stovyklos kūrimosi pradžia, aiškiai yra tiesos iškraipymas — tauškalai.

10 psl. straipsnyje "Dainavos talkininkai" yra arčiausiai tiesos, nes jame yra pagaliau išvardinti visi vienaip ar kitaip savo darbu arba paslaugomis prisidėję prie stovyklos kūrimosi ir išsilaikymo. Tačiau dvelkiantis šališkumas kaip ir kituose straipsniuose juos daro beveik bereikšmiai.

Išvadoje neklystant galima pasakyti, kad toks leidinys, apie Dainavos stovyklos kūrimąsi nuo pradžios iki galo turi aiškiai vieną vedančią mintį, kad stovykla buvo kuriama ir yra nuopelnas vieno asmens, o kiti tik taip sau jo pagelbininkai. Todėl ir nenuostabu ir nėra paslaptis, kad šiandieną juoku formoje dažnai galima išgirsti stovyklą vadinant "Damušių dvaru".

Baigiant reikia pastebėti, kad Dainavos stovykla administruojama vieno asmens su komitetu, niekados pilnai nebus išvystyta ir visuomet bus reikalinga aukų. Suprantama rinkti aukas Balfui, Lietuvių Fondui ar kitiems, nes tik aukos ir yra jų pajamų šaltiniai. Tačiau Dainavos stovykla yra ekonominiai ir gamtiniu atžvilgiu pajėgi

save išlaikyti, augti ir atlikti savo paskirtį jaunimui ir visuomenei. Tai atsiekti stovykla turi būti ne vieno asmens galioje, kuris joje net negyvena, bet organizacijos, kuri stovykloje reziduotų, planuotų, plėstų ir trauktų žmones. Net jei ir reikėtų dar aukų pridėti, organizacijai yra lengviau jas suteikti negu asmeniui su komitetu. Pirmųjų kūrėjų mintis ir buvo pakviesti ir perleisti susitarus stovyklos administravimą vienam iš esamų lietuviškų vienuolynų k. a. TT Pranciškonams, Marijonams, Jėzuitams, Saleziečiams ar kitiems. Ta linkme buvo pradėti daromi žygiai, bet kažin kokia ranka tai sustabdė ir Dainavos stovykla iki šių dienų kaip vaikas tarp kelių auklių tebevegetuoja. Šiandieną po Vatikano II tai galima padaryti. Taip padarius Dainavos stovykla klestėtų ir kultūriniai ir ekonomiškai ir tikrai būtų lietuviškas centras.

Ona B. Stankus
Westland, Mich.

WANTED EXPERIENCED
PRESSMEN
LONG TERM JOB
NEEDED BY
CORRUGATED BOX CO.
Apply in person only:
MOORE PAPER CONTAINER
1700 Glaser (off Hogan St.)
Houston, Texas
Ask for Mrs. Brown (15-19)

GERIAUSIĄ DOVANA BET KOKIA PROGA

Rasite pas vienintelį
lietuvų kailininką
Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

185 North Wabash Avenue
Chicago, Ill. 60601 2nd Floor

DIDELIS PASIRINKIMAS
PUOŠNIŲ IR PASKUTINĖS
MADOS KAILIŲ!

Tel. 263-5826
(įstaigos) ir
677-8489
(buto)

LAI DOTUVIU DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

Iševijos lietuviukų Odisėja... (6)

Turtas visam gyvenimui

Jūratė Statkutė — de Rosales

— Danutė, kas tave, kaip žmogų, labiau praturtino, ar kelionė, ar kongresas?

— Kongresas, — net nesuabejojusi man atsako Danutė.

— Joana, tu buvai išrinkta Venezuelos jaunimo atstove. Ką tau davė buvimas kongrese? — klausiu lėktuvu į kongresą skridusios Joanos.

— Buvo nepaprasta, — sunkiai lietuviškus žodžius rinkdama atsako Joana Rodriguez, mišrios šeimos duktė. — Aš nežinojau, kad viskas bus taip svarbu.

— Pirmoji kongreso dalis buvo stovykla, Pilar mieste, netoli Buenos Aires. Ten radome ar tik ne arti keturių šimtų stovyklautojų. Iš užsienio buvo atvykusios delegacijos iš Argentinos, Australijos, Brazilijos, Kanados, Kolumbijos, JAV, Švedijos, Urugvajaus, Venezuelos ir Vokietijos, — laikydamasis alfabėtinės tvarkos nuosekliai aiškina Aras. — Atvykę į stovyklą tuojau susitikome su kitom Venezuelos jaunimo delegatėm: Birute Ignavičiūte ir Joana Rodriguez.

Birutė yra Venezuelos Lietuvių Jaunimo Sąjungos kartinis akmuo, ant kurio didelė dalis pastato laikosi: ant jos pečių jau kelinti metai kraunasi sąjungos susirašinėjimas, bylos, buhalterija, aplinkraščių perrašymas, spausdinimas ir platinimas, bei krūvos įvairiausių organizacinių darbų. Ant jos pečių užgulė du metai iš eilės jaunimo stovyklos administracija. Ant jos pečių berods krausis dar visą eilę metų lietuviškos veiklos Venezueloje darbai.

Delegate išrinkta Joana Rodriguez yra būdingas Venezuelos Liet. Jaunimo Sąjungos ankstyvo įsisteigimo produktas. Joana įstojo į lietuvių jaunimo Sąjungą, pramoko lietuvių kalbos specialiam lietuviškai nemokantiems organizuotame kurse Caracas mokykloje, entuziastingai dalyvauja lietuviškoje veikloje. Ji atstovauja grupei, kuri nuolat didės iševijos lietuvių jaunimo tarpe ir į kurią Sąjungos vadovybė turėtų jau nuo dabar atkreipti specifinį dėmesį. Jaunuoliai kaip Joana savo įsitikinimais ir pastoviu darbu mums įrodo, kad jie ateityje galės suteikti vertingą įnašą lietuvių kovoje už laisvę.

— Buvo protinga pradėti, ne užbaigti, kongresą su stovykla. Ten mes suradome senus pažįstamus, įgijome naujų draugų. Stovyklinė pažintis vėliau palengvino darbą studijų dienų metu.

— Nuostabiausia mums buvo įtikinti, kad visi gana vienodai galvojame, nors gimėme ir augome skirtinguose kraštuose ar net žemynuose. Vėliau, studijų dienų metu atsirado galvosenos skirtumų, bet tai jau buvo ne tiek svarbu, nes stovykloje įsitikinome, kad esmėje mes visi sutinkame. Tas mus labai paveikė, kiekviena grupė pajuto, kad ji esanti ne viena pasaulyje.

— Kai kurie smulkesni suvažiavimo aspektai turi nemažą psichologinę vertę jaunimui:

— Išmokau daug naujų dainų, ir man tas yra svarbu, — pasakoja Joana.

Vos grįžusi iš kongreso Joana jau spėjo suorganizuoti mažą jaunimo chorą, kurį mokina iš kongreso atvežtų dainų. Joana ir jos choras nuotaikeingai Caracase traukia iš Australijos atvežtą dainą:

"Ar tu žinai, ar tu žinai,
Kas tu esi, kas tu esi..."

Lygiai pusė Joanos chorių yra mišrių šeimų vaikais.

— Stovykloje kas rytą mums duodavo raštu tos dienos diskusijų temą. Ją turėjome aptarti, apgalvoti, apgalvoti, susidaryti tuo klausimu savo nuomonę, paskui lyginti su kitų nuomonėmis, — pasakoja Birutė.

Tuo tarpu Joanai labiau galvoje sukasi dainos bei tautiniai šokiai:

— Žinai, ponai, kai kurie šokiai kituose kraštuose yra mokomi visai skirtingai negu mes šokame.

Jie lygino šokius, mokymo technikas — jie kalbėjo visiems gerai žinomis ir BENDROMIS temomis.

— Vakara, alaus palapinėje buvo laisvai parduavinėjimas alus. Tokia gerimo laisvė vienus labai suartino, liežuvį atpalaidavo, leido viens kitam "širdį išlieti". — Kiti priešingai:

— Man ta alaus palapinė išrodė pastatyta ne laiku, ir ne vietoje. Pasidariau gerimo priešas visam gyvenimui! — suraukusi švelnius antakius pyksta Danutė.

Šypteliu. Štai turime klasiškus pilnos laisvės padorinius: akciją ir... reakciją. Šio šimtmečio pradžioje, Amerikos laisvės tėvas ir ideologas J. Stuart Mill tvirtino, kad pilna laisvė visada prišves prie protingiausio pasirinkimo, o jo priešininkas J. F. Stephens pranašavo, kad laisvės ves mases prie kenksmingų pasirinkimų. Stovykloje parduvinėjamo alaus palapinė vienuodai patvirtino mažame ma-

štabe abiejų pranašų žodžius.

Panašiai dainų, šokių, grupinių pasirodymų aspektai stovykloje natūraliu būdu įsijungė į fiziologinėmis priemonėmis siekiamą priėjimą prie emocijų ir giliosios psichikos. Nors fiziologijos veikimas į psichiką dabartiniais laikais yra uoliai tyriama tema, nereikia užmiršti, kad šiuo atveju priėjimas prie emocinio ar psichinio pasaulio turi pirmoje stadijoje peržengti sąmoningo pasirinkimo vartus. Kiekvienas kongreso dalyvis galėjo laisvu pasirinkimu sąmoningai uždaryti savo psichikos vartus lietuviškiems pasireiškimams. Iš pasakojimų, man gaunasi įspūdis, kad stovykloje susirinkę jaunuoliai daugumoje jau buvo įvykdę sąmoningą lietuviškumo pasirinkimą, — ir tatau savaime jau yra įdomus reiškinys.

Stovyklos meto kulminacinis punktas berods buvo Kūčios, apie kurias jie visi kalba su stebėtina pagarba:

— Kūčios buvo nepaprastai gražiai paruoštos, — aiškina Danutė. — Prieš Kūčias išlausėme turiną paskaitą apie lietuvių kalėdinius papročius ir viskas ką paskui darėme bei valgėme įgijo gilią prasmę. Kai laužėme plotkele, stengiausi ją pasidalinti su visais ten buvusiais, o mūsų buvo šimtai.

— Nuostabiausias kongreso momentas buvo Kūčios, patvirtina Birutė. — Ilgas, ilgas stalas, mūsų tiek daug ir visus jungia tie patys dalykai. Ką mes jutome — aš išpasakoti negaliu. Kai blankioje žvakelių šviesoje, rankomis susikabinę per visą stalą, užtraukėme "Lietuva brangi"... — Birutė stabtelėjo.

— Kalėdų žibučiai visų skruostais nuriedėjo? — stengiuos jai padėti.

Birutė linktelė:

— Mes tai mes, mergaitės, bet, kad suaugę, tvirti vyrai, ir tie...

MŪSŲ SENOLIŲ ŽODŽIAI IŠ ANAPUS

Kad aiškiai žinotum mūsų didingos tautos tikrąją praeitį, jos kilnumą, jos viršžmonišką būdą ir jos gamtos nesugriaujamais dėsniais sukurtą gyvenimą bei tikrą visatos pastovumo sukurtą amžinumą. Rementis mūsų tautos padavimais, tikra tautinė valia ir sveiku — tarptautinių šmėklų neužburtu protu, šioje knygoje yra išdėstyta tikra ir nieku kitu nepamainoma mūsų tautos būtis.

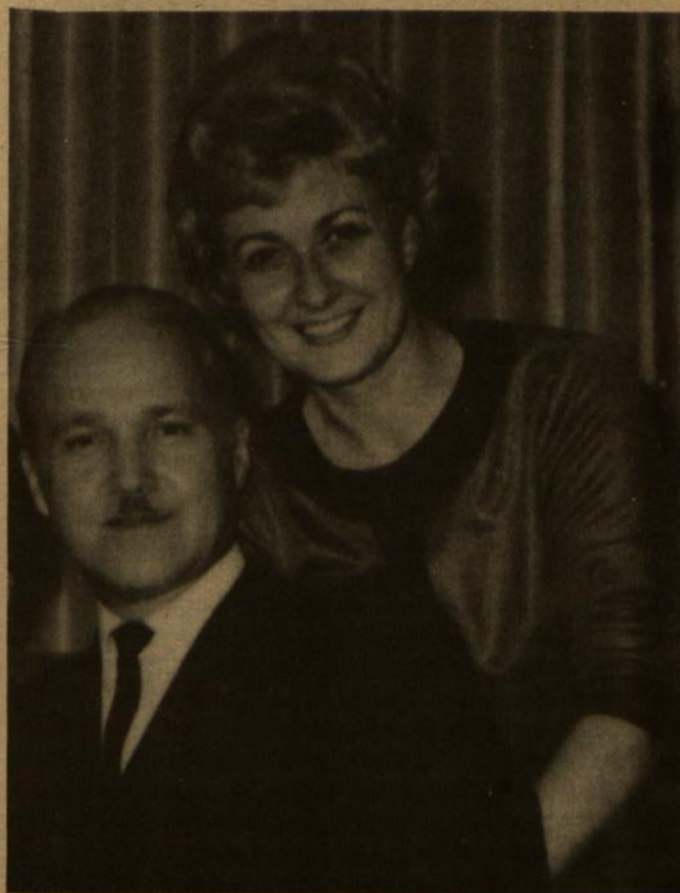
Knyga 306 pus. Kaina 5 dol.

Šią knygą turėtų skaityti ir į duotus padavimus įsigilinti kiekvienas lietuvis, o ypač mūsų tautos jaunimas.

M. Aukštuolis, 4 Elizabeth Ave.

Springdale, Conn. 06907.

DR. E. DRUKTEINIUI 60 METŲ

Dr. Edmundas ir Aldona Drukteiniai.

Kovo 5-tą dieną dr. Edmundas Drukteinis atšventė savo šešiasdešimtąjį gimtadienį.

Dr. E. Drukteinis yra gimęs Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Detrote, Michigano valstijoje. Po pirmo pasaulinio karo Edmundo tėvai grįžo į Lietuvą, kur Telšių apylinkėje įsigijo

Pagalvojau, kad tradicija yra vienas svarbiausių elementų tautos išsilaikymo kovoje. Virtuvėje prakaituojanti šeimininkė, kuri ruošia tradicines Kūčias atlieka nemažesni tautos išsilaikymo darbą negu veikėjai, mokytojai ar rašytojai. (Bus daugiau)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES AND LPN'S

FOR 3-11 SHIFT
Whitehall is one of Florida's finest smaller nursing homes with a long established reputation of excellent patient care. Good starting salary and liberal personnel policies and fringe benefits.

We are on 5 acres of landscaped grounds. We invite you to come out and see if perhaps you might like to join the staff at Whitehall.

APPLY CALL OR WRITE TO:

WHITEHALL CONVALESCENT HOME

5601 31st Street South
St. Petersburg, Fla. 33712
813-867-6955 (14-17)

gražų ūkį. Edmundas pradžioje domėjosi teologijos mokslais ir buvo įstojęs į kunigų seminariją Telšiuose. Vėliau, apsisprendęs ir baigęs gimnaziją 1936 metais įstojo aspirantu į Karo Mokyklą, kurią 1937 metais baigė atsargos jaunesnio leitenanto laipsniu. Tais pačiais metais jis pradeda studijuoti mediciną Vytauto Didžiojo Universitete, Kaune. Universitete Edmundas yra darbštus medicinos studentas ir lygiai taip pat aktyvus atsargos karininkų "Ramovė" korp! korporantas bei paskutinės valdybos sekretorius. Komunistinės okupacijos metu Edmundas patenka į kalėjimą iš kurio išeina tik bolševikams pasitraukus iš Lietuvos. Baigęs medicinos studijas ir atlikęs stažą 1943 metais Edmundas pradeda specializuotis dermatologijoje dirbdamas Universiteto Klinikose, Kaune, vėliau Vienoje ir dar vėliau Universiteto Klinikose, Erlangene, Vokietijoje.

Vokietijoje Edmundas sukuria šeimą veddamas šaunią mergaitę, Aldoną Gudaitę. Pasibaigus Antram Pasauliniam karui, Edmundas su šeima atsiduria Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir išlaikęs gydytojo egzaminus įsikuria Dayton, Ohio kur ir dabar jis sėkmingai verčiasi privačia praktika.

Dr. E. Drukteinis tiek praeityje, tiek šiuo metu aktyviai reiškėsi ir reiškiasi Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos veikloje. 1970-1971 metų laikotarpyje jis buvo tos draugijos pirminkas. Jis taip pat yra nuoširdus lietuviškos spaudos rėmėjas ir Vilties draugijos šimtininkas.

Linkėjimai Dr. E. Drukteinui šia gražia proga.

(rd)

CLEVELANDO KANDIDATŲ Į LB TARYBĄ PASISAKYMAI

Š.m. balandžio 11 d. N. Paapijos patalpose LB Ohio Apygardos valdyba suteikė progą išgirsti kandidatų į VIII Tarybą deklaracijas, ko dėl jie kandidatuoja ir kaip žiūri į Lietuvos Bendruomenę bei jos vadovybės sudarymą. Kandidatus pristatė apygardos valdybos pirmininkas J. Virbalis. Po trumpų keletos minučių kalbų, buvo paklausimai iš publikos ir kandidatų atsakymai, o taip pat buvo diskusijos ir tarp pačių kandidatų. Dedame tuos pasisakymus alfabeto tvarka.

DR. H. BRAZAITIS: JAV LB pastaruoju laiku atsidūrė verpetuose. Todėl jos vyriausiam organe, Taryboje, reikia naujų veidų su sidariusiai padėčiai atitaisyti. Mano tikslas — siekti vieningo, suderinto bei darnaus darbo. Tolerancija, kitų nuomonės gerbimas yra pagrindai mūsų tautos egzistencijai išlaikyti ir tautos laisvei atgauti. Manau, kad tiems darbams reikia šaltesnių galvų ir ramesnių temperamentų siekiant mūsų veiksmų darbų koordinacijos. Tais principais vadovausiuos atstovaudamas Ohio apygardoje gyvenančius lietuvius.

Bendruomenė laiku visų pasaulyje pasklidusių lietuvių išeiviją. Tai lietuviška šaka tėvynėje likusio kamieno. Bendruomenė, pagal Lietuvos Chartą, priklauso kiekvienas lietuvis savo gimimu. Demokratinis, slapto balsavimu vykdomas Bendruomenės vadovybės sudarymas yra geras, jokių pakeitimų nereikėtų. Pageidautina, kad Tarybos prezidiume būtų įvairių pažiūrų žmonių. Išrinktas krašto valdybos pirmininkas turėtų sudaryti koalicinę valdybos sudėtį. Toji sąlyga yra būtina. Tikrumoje, nežūrint daugybės grupių bei sąjūdžių, reiškiasi dvi grupės: konservatyvioji ir liberalioji. LB vadovybėje turėtų dalyvauti abiejų grupių atstovai.

R. BUBLYS: Reikia ieškoti metodų ir kompromisų, kad Bendruomenės vadovybėje būtų atstovaujamos visos pakraipos. Viena iš svarbesnių uždavinių būtų užtikrinimas mūsų spaudos tolimesnio gyvavimo. Tai klausimas, kuris bus labai aktualus, pasitraukiant iš gyvenimo senajai kartai.

J. BUDRIENĖ: Mielai dirbsiu, kiek tik jėgos leis Lietuvos Bendruomenės labui. Norėčiau, kad Bendruomenėje vyrautų viens kito supratimas ir tolerancija. Man labai rūpi mūsų jaunimo ateitis. Taryboje siūlyčiau daryti pakeitimų lietuviškųjų mokyklų programose, jas daugiau pritaikant gyvenamojo momento reikalus.

DR. A. BUTKUS: Idealių tautinės bendruomenės suorganizuoti nepavyksta nei mums, nei kitoms tautybėms. LB-nė yra tik priemo-

nė numatytam tikslui siekti. Organizaciniai reimai neturėtų trukdyti to tikslo siekti. Nėra tikslo LB-nės Tarybai reikalauti iš visų JAV gyvenančių lietuvių, kad jie pripažintų jai vyriausią autoritetą su visom valstybinėmis funkcijomis. Kadangi išeivijos darbas yra savanoriškas, tai ir Bendruomenėi vadovaujantieji turėtų skaitytis su talkininkų valia. Dabartinis Bendruomenės vadovų užsispyrimas, neįsileisti lietuvių organizacijų į bendruomeninį darbą ir jų atstovų į LB Tarybą, mano supratimu, yra netikslus ir kenkiantis LB-nės visuotinumui įgyvendinti. Prie dabartinės LB-nės suskilimo, šalia asmeniškumų, labai daug prisidėjo nuo pat jos įsteigimo dienos pagrindiniai neišspręstas organizuotų ir organizacijoms nepriklausančių lietuvių visuomeniniame darbe dalyvavimas. Laisvanoriškoje veikloje beprasmiški yra įsakinėjantieji nutarimai, nes be geros valios, sutarimo ir tiems nutarimams pritarimo, jie vargu bus vykdomi. Priešingai, jie dažniausiai sukelia erzelį ar net kontra-reakciją. Mums reikia bendro darbo reikšmę suprantančių žmonių, reikia geros valios ir ryžto susitarti.

Jei būsiu išrinktas, energingai sieksiu:

1. LB-nės susitarimo su ALTa dėl konkrečių veiklos sričių pasidalinimo. Sieksiu daugumos sutarimo kreiptis į ALTą raštu, kviečiant padaryti 'amnestiją' praeities nesusipratimams.

2. Pripažinti ALTai politinio darbo vadovavimą, kaip mes, būdami PLB valdyboje, pripažinome VLIKui

pasaulinę plotmę.

3. Iš ALTos išgauti lygia-teisiškumo pripažinimą LB-nei vadovaujant kultūrinei ir švietimo veiklai, o taip pat ir bendrajai su ALTa veiklai visuomeninėje-politinėje srityje.

4. Kviesti ALTą, kad ji ragintų ją sudarančias organizacijas aktyviai talkininkauti Bendruomenės vykdomame kultūros-švietimo darbe.

5. Sušaukti bendrą LB Tarybos ir ALTos Seimo suvažiavimą sutartiems planams aprobuoti, pasiūlytiems bendriems darbams lėšas telkti ir jomis disponuoti Lietuvos Bendruomenės Organizacijoje:

1. Praplėsti LB Tarybą, kviečiant į ją LB apylinkių pirmininkus ir organizacijų atstovus.

2. Anketiniu būdu pravesiti plebiscitą pagrindiniais veiklos klausimais.

3. Paruošti anketas kandidatuojantiems į sekančiąsias Tarybas, kur jie viešai išanksto pareikštų savo nusi- statymą pagrindiniais diskutotiniais klausimais.

R. KUDUKIS: Demokratinis LB Tarybos sudarymo būdas rinkimų keliu yra pats tobuliausias. Aktualiausias problemos ateityje:

1. Reorganizacinės bendruomenės klausimas.

2. Veiksmų veiklos derinimas

3. Jaunimo įtraukimas į bendruomeninį darbą.

DR. E. LENKAUSKAS: Lietuvos Bendruomenė nėra eilinė organizacija, kaip kai kas galvoja. Ji yra mūsų tautos dalis išeivijoje. Jos tvarkymasis demokratinis būdu yra pats tobuliausias. Taryboje visi klausimai sprendžiami planingai ir rimtai. Nesutikčiau, kad jie galėtų būti sprendžiami kitu būdu.

J. MALSKIS: Negalime

Clevelande kandidatuoja į LB Tarybą kandidatai supažindina visuomenę su savo programa. Prie stalo iš kairės: Budrienė, Lenkauskas, Bublys, Virbalis, Butkus, Žiedonis, Malskis, Brazaitis ir Nasvytis. V. Bacevičiaus nuotr.

sau leisti prabangos Lietuvos Bendruomenėje, kad lietuvis lietuviui neapkestų. Pagrindinis uždavinys būtų atvesti į Bendruomenę jaunąją kartą, kuri tęs darbą po mūsų. Bendruomenėi tektų peržiūrėti jos santvarkos nuostatus ir pritaikinti juos lietuviškam gyvenimui.

DR. A. NASVYTIS: Svarbu yra siekti visuomeninės drausmės, iškeliant atsakomybės pareigą nario prieš Bendruomenę. Tantai nėra lengva negyvenant savo valstybėje ir neturint priemonių nepaklusniams suvaldyti. Beto, pastebėta, kad B-nės veikloje labai kenkia politinių grupių interesų kišimasis. Bendruomenės gyvenime turėtų vengti politinio momento. Siekiant B-nės visuotinumą ir jos veiklos našumą, svarbu yra turėti pagrindinių organizacijų ir periodinės spaudos pritarimą.

K. ŽIEDONIS: LB išeivijoje yra lietuviybės išlaikymo pagrindinis veiksnys. Prietariu minčiai siekti vienybės tarp organizacijų ir Bendruomenės. Tarybos sesijose reikėtų pakeitimų. Perdaug laiko sugaištama išklausant įvairių Tarybos veiklos sri-

čių ir Krašto valdybos pranešimų, kurie paprastai būna išdalunami raštu Tarybos sesijos dalyviams. Svarbiems klausimams spręsti laiko nebėlieka. Tat reikėtų, kad Tarybos nariai gautų tuos pranešimus raštu, ir nereikėtų gaišinti laiko pranešėjams juos dar kartą skaitant Tarybos sesijose. Taip pat laikau reikalingu, kad kandidatas į pirmininkus būtų išrinktas Taryboje.

Po kandidatų pasisakymų buvo gyvos ir gana įdomios diskusijos. Iš klausytojų pusės jose pasireiškė S. Barzdukas, K. Karalis, O. Jo kūbaitienė, A. Kasiulaitis ir kiti. Žinoma, kaip dažnai tokiais atvejais neišvengiama, buvo nukrypstama nuo pagrindinių temų. Bet ir tai tautai naudinga, kada norima išsamiau pasisakyti visais bendruomenės gyvenimą ir veiklą liečiančiais klausimais į pagaibą savo ilgesne kalba prisidėjo 10-tas kandidatas — kun. G. Kijauskas, S.J.

(pr.k.)

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

FREE...SUPER GIFTS AT SUPERIOR SAVINGS!

RCA 17" Color TV for Certificates of Deposit

Limited offer while supply lasts.

- Deposit \$1,600, 4-year maturity and get the TV set now.
- Deposit \$2,500, 29 months maturity and get the TV set now.
- Deposit \$5,000, 14 months maturity and get the TV set now.

TELEVISIONS BASED ON DISCOUNT CERTIFICATES. Penalty is imposed for early withdrawals.

Open a new account or add to your present Savings Account and get 5 1/4% daily interest PLUS...

Corning Ware 9-inch Pie Plate for a deposit of \$250 or more.

Irvinware's Gourmet Susan for a deposit of \$500 or more.

Corning Ware Petite Fours Set for a deposit of \$1,000 or more.

Deposits must remain at least one year.

Open Saturdays
Closed Mondays

Also available are 7 1/4% C.D.'s for 6-year maturity in \$1,000 units.

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

MAIN OFFICE
798 East 185th Street

SUPERIOR OFFICE
6712 Superior Avenue

EUCLID OFFICE
13515 Euclid Avenue

CEDAR OFFICE
14406 Cedar Road (near Green)

CHICAGOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

SUSITIKIMAS SU LB TARYBOS KANDIDATAIS

LB Vidurio Vakarų Apygardos Valdyba, vadovaujama pirm. M. Pakaičio, sudarė progą, š. m. balandžio 9 d., Jaunimo Centre, Chicagoje, visuomenei susitikti su VIII Tarybos kandidatais.

Pašnekės atidarė pirm. M. Jakaitis ir jį pravesti pakvietė Antaną Dundzilą, kuris į simpoziumą paprašė kandidatus: K. Avižienį, J. Ardį, Pliurą ir R. Genčių. Buvo pateikti klausimai apie pažiūrą į L. B-nę, finansus, vienybę ir kt. Pirmasis pasisakė K. Avižienis, jaunesnės kartos žmogus. Jo nuomonė apie LB yra teigiama, o jos tikslams įvykdyti reikia lėšų. Joms sutelkti reikia išrinkti solidarumo įnašus. Jei 50000 lietuviškų šeimų susimokėtų solidarumo įnašus, gautųsi pakankama suma įvykdyti LB uždaviniams. Pliura, vienybės reikalu, labai sielojosi, bet konkrečių planų nepasiūlė. R. Genčius, jaunas žmogus, daugiau dėmesio skyrė jaunimo reikalams. J. Ardys — vienybės visi siekia ir jos nori. Jei visų dėmesys bus nukreiptas į vieną pagrindinį tikslą, tai savaime atsiras ir vienybė.

K. Avižienis užsiminė Vasario 16 gimnaziją, kuri prašo sudaryti ne piniginių, bet vaikų fondą ir paremti gimnaziją mokiniais, siunčiant savo vaikus. Pietų Amerikoje yra lietuvių vaikų, kurie dėl lėšų stokos, negali vykti į Vasario 16 gimnaziją. Jiems reikia finansinės paramos iš šiaurinės Amerikos, turtingesnės ekonomiškai. Vasario 16 gimnazija — lietuviškumo šaltinis.

R. Genčius — reikia visu vaikų pritraukti į liuanistines mokyklas, ypač priemiesčiuose pasiturinčiai gyvenančių tautiečių, kurie yra atitrūkę nuo lietuviškų centrų ir vaikų nemoko lietuviškai.

Pirmininkaujantis A. Dundzila, pristatė kandidatus į VIII-tą Tarybą... šaukiamųjų didelė dalis neatsiliepė, atseit, nebuvo.

Po kandidatų pristatymo, pirmininkaujantis perėjo prie diskusijų. Iš salės buvo keli užklausimai, apie aktualius bendruomenės reikalus: finansus, vienybę, politinę veiklą.

Kandidatų nuomonės buvo nevienodos. Jaunesnieji (tiksliau, jaunieji) — R. Genčius, D. Šaulys, Kojelytė, Bruškytė — pirmumą davė liuanistiniam švietimui. Jei jaunuoliai nemokės lietuviškai kalbėti ir rašyti, nežinos Lietuvos istorijos,

jie nepajėgs lietuviškų reikalų suprasti ir įsijungti į lietuvių visuomeninį gyvenimą. Jaunesnieji politinę veiklą supranta, kaip neišvengiamybę, vykdančią Lietuvos laisvinimo darbą ar konkrečius uždavinius, kaip Kudirkos ir kt.

Vyresnieji daugiau bazuojasi politine veikla ir nemato reikalo užleisti šią poziciją kitiems. Kai kurie pasigedo koordinacinio veiksnio, apjungiančio visas organizacijas. Reikėtų sudaryti komitetą, kuris apjungtų jau dabar veikiančius veiksnius (VLIKą, ALTą ir LB) ir koordinuotų darbus, kad nebūtų dublikavimo. Iš esmės konkurencija ir opozicija yra teigiami reiškiniai (dr. A. Razma).

Pašnekėsiai-diskusijos užsitęsė porą valandų ir buvo naudingi patiems kandidatus ir atsilankiusiems. Atsilankiusių skaičius nebuvo didelis, nes dalį žmonių nutraukė, čia pat kavinėje, vykusio V. Mačernio kūrybos vakaronė.

Apygardos Valdyba buvo išsiuntinėjęsi visiems kandidatams klausimų lapus, bet atsakymų sulaukė tik iš aštuonių. Kodėl tiek mažai kandidatų atsiliepė?!

ATSPAUSDINTAS TRIJŲ OPERŲ LIBRETAS

Trijų operų libretai lietuvių ir anglų kalbomis šį savaitgalį išeina iš spaudos Juodo Laivo libretą J. Kačinsko operai sukūrė Algirdas Landsbergis. Operoje vaizduojama Simo Kudirkos šuolis į laisvę. Pagrindinė partija turi Jūrėvį, tuo metu dar visai niekur nežinomas. J. Gaidelio Gintaro šalies libretą parašė Anatolijus Kairys. Šioje operoje yra paimtas vienas fragmentas iš šalies įvykių, kuriai žiaurus valdovas nori primesti savo valią, reikalaujamas vesti tos šalies mergaitę Lakštutę, visų mylimą, kuri jau yra kito sužadėtinė. V. Marijošiaus Priesaikos libretas pagal Balio Sruogos Milžino Paunksmės paskutinį aktą operinei scenai yra pritaikintas Stasio Santvaro. Ten, Trakuose, apgailima Vytauto Didžiojo mirtis, ir, karaliaus Jogailos įsakymu, laukiama atvykstant kuni-gaiškio švitrigailos. Kai jis atvyksta, ir savo monologe prisiekia ginti Lietuvą, tada pajuda visa minia į Vilnių, į kurį vežamas laidoti Vytautas Didysis.

Šiuos visus tris libretus vienoje knygoje jau galima gauti kartu su bilietais Vaz-

ANTANAS JUODVĖLKIS

nelių prekyboje, 2501 W. 69th St. Tai žymiai padės suprasti visų trijų operų turinius, be kurių nebus aišku, kas vyksta scenoje operų spektaklių metu, todėl labai patartina juos perskaityti iš anksto namuose.

• Sol. Roma Mastienė, neseniai su pasisekimu koncertavusi Pietų Amerikos kraštuose Vasario 16-sios progą, o mūsųose besireiškianti su įvairiu repertuaru ne tik operose, bet ir koncertuose, Lietuvių Operos statomoje Juliaus Gaidelio operoje "Gintaro šaly" atliks įdomią Vakarės partiją, kurioje išryškėja mintis, kad geriau paaugoti už krašto laisvę vieną žmogų, negu kad kentėtų visas kraštas.

• Gasparas Kazlauskas, daugelio mūsų tautinių ir kultūrinių reikalų palaikytojas, turįs savo Astro-Arc Co. Sun Valley, Kalifornijoje, ir Chicago Lietuvių Operos mecenatas, atvyksta į Chicago ir čia dalyvaus operų spektakliuose.

• Komp. Jeronimas Kačinskas iš Bostono, sukūręs "Juodo Laivo" operą, su žmona atvyksta į trijų operų spektaklius.

AUKOS DIRVOS ATSTATYMO FONDUI

Dirvos atstatymo fondui aukojo:

S. J. Deksniai,	
Vineland, N. J.	20.00
L. Česekas, Toronto	10.00
Dirvos Atstatymo Vajaus	
Komitetas Chicagoje ..	400.00
ALT S-gos Elizabetho	
Skyrius	110.00
A. Meilus, Parma	25.00
E. Unger,	
Ft. Lauderdale	12.00
Visiems aukojusiems nuoširdžiai dėkojame.	

A. Petrikonio parodos atidaryme išpūdziais dalinasi Pocius, Bucienė, Bučas, Sutkuvienė ir Vijeikis.

Dail. A. Petrikonio parodos Chicagoje atidarymas

E. Juronio nuotr.

PETRIKONIO KŪRINIŲ PARODA

Dail. Antano Petrikonio pavasarinės parodos atidarymas įvyko š. m. balandžio 2 d. jo paties galerijoje, 3215 W. 63 St. Parodą ruošė Illinois Lietuvių Gydytojų Draugijos Pagalb. moterų vieneto stipendijų fondas.

Susirinkus gausiam dailininko gerbėjų būriui, Fondo pirm. p. Lipskienė atidarė parodą, pakviesdama dail. Vl. Vijeikį apibūdinti dail. Petrikonio kūrybą. Savo kalboje Vl. Vijeikis pažymėjo, kad imant pavyzdį iš poezijos, B. Brazdžionį reikėtų laikyti kaip labiau visuomeninėm temom besidomintį poetą, o H. Radauską pasinešusį į grynai estetiškes temas. Ir pacitavo abiejų poetų būdingus eilėraščius: "Vėdu aš tautą" ir "Aš nevedu tautos". Išvadoje — A. Petrikonis irgi yra linkęs į estetinių temų sprendimą.

Dail. A. Petrikonis šioje parodoje išstatė 80 darbų,

kurių tarpe daugiausia matome akvarėle, aliejum ir monotipu atliktų darbų. Kiekvienoje savo parodoje dailininkas parodo ką nors nauja. Šioje parodoje A. Petrikonis išstatė 20 aliejinio monotipo technika atliktų darbų, kurie yra visiškai originalūs ir pirmą kartą rodomi Chicagoje. Paroda daro gerą įspūdį ir verta kiekvienam meną mylinčiam aplankyti ir pasigrožėti jo paveikslų pavasariu dvelkiančia nuotaika.

Paroda tęsis iki š. m. gegužės 31 d. Atdara kasdien nuo 10 val. iki 6 val. vak.

A. Sakalas

• Chicago Lietuvių Taryba š. m. gegužės 1 d. 3 val. p. p. šaukia metinę konferenciją, kuri įvyks Chicago Savings ir Loan Assoc. patalpose 6245 So. Western Ave.

Lietuviškoji visuomenė ir organizacijos kviečiamos joje gausiai dalyvauti.

LAISVĖS ŽIBURIUI 20 METŲ

Laisvės žiburio radijas New Yorke kovo 20 pasiekė savo gyvos veiklos dešimtmetį. Esant jam atžala žygio, kurį žinome LAP-KRIČIO 13-TOS vardu nuo 1965 metų, jį girdėjom ir tebegirdim ryškiausiu šaukliu — LIETUVAI LAISVĖS! Ir tai daro jis ne trafaretu, ne kartodamas vieną patį ir vieną ir, o rasdamas naują ir žodį, ir sakinį, ir vis naują būdą kitokiu tonu, kitokia nuotaika bylot į savo klausytojus abiem kalbom: lietuvių ir anglų.

Sukakties diena jau praėjo, bet patį sukaktis tebėra neatšvęsta. Ji bus švenčiama balandžio 25 d. su

numatyto GRANDINĖLĖS (iš Clevelando) spektakliu, kas taip pat yra nauja, dar nematyta, dar negirdėta ir godžiai laukiama. Ir šventės vieta — ne trafaretinė. Spektalis ir po jo sekias pokylis bus ne New Yorke (kaip buvo daroma), o kaimyniniame KEARNY, New Jersey, mieste. Tos vietos parinkimu yra pagerbiami tie 'LAISVĖS ŽIBURIO' klausytojai, kurie gyvena New Jersey valstijoje, yra reikšmingi lietuviškojo radijo rėmėjai ir maloniai priėmę mintį, kad LŽ radijo dešimtmetinė gairė būtų pastatyta KEARNY mieste.

'Laisvės žiburio' vedėjo

Kearny High School rūmai, kur įvyks Grandinėlių spektaklis. Vakara rengia Laisvės Žiburs. Virš nuotraukos radijo programos vedėjas Romas Kezys. P. Bivainio montažas.

Romo Kezio rūpesčiu yra ruošiamas didesnis programinis leidinys ne vien su sveikinimais bet ir su LŽ

istorine apybraiža, su statistiniais duomenimis, su nuotraukomis.

Mirę LŽ rėmėjai bus šventės dieną atminti Apreiškimo parapijos, klebono Prano Raugalo vadovaujamoje bažnyčioje Brooklyne (11 val.). Mišių metu, giedant parapijos chorui ir vyrų chorui 'Perkūnas'.

GRANDINĖLĖS spektaklis įvyks KEARNY HIGH SCHOOL — 336 Devon St., Kearny, N. J. — balandžio 25, sekmadienį, 2 val. po pietų. Po spektaklio pokylis su 'Grandinėlių' vadovais ir visu ansambliu bus Sopulingos Dievo Motinos parapijos salėje, 136 Davis Ave., Kearny, N. J.

LŽ vedėjas Romas Kezys ir visa Radijo Klubu Valdyba laukia viešnių ir svečių į nepaprastą 'Grandinėlių' spektaklį, kuris įvyks salėje, talpinančioje per 1200 žiūrovų.

A. Diržys

WANTED JOURNEYMAN OR 1ST CLASS SKILLED ALL AROUND MACHINISTS 1ST & 2ND SHIFT
With job shop experience be able to set up work from blue prints & close tolerance.
ALSO MACHINE SHOP FOREMAN FOR NIGHT SHIFT.
Must be familiar with job shop operation Permanent positions for right men. Excellent company benefits. Wages open.
CAL OR SEND RESUME TO: SUPERIOR MACHINE CO. P. O. BOX 3258 FLORENCE, S. C. 29501 803-662-1042 (15-20)

PARAMA DIRVAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis aukojo Dirvai šie asmenys:

K. Bačauskas, Woodhaven 5.00
Laisvės Žiburs,
New Yorke 10.00
J. Šalčiūnas,
Palos Hts., Ill. 7.00
T. Sperauskas,
Glen Cove, N. Y. 7.00
D. Naikauskas,
Windsor, Ont. 4.00
L. A. Dirda, Chicago 7.00
S. Jurgelevičius,
Dorchester, Mass. 2.00
B. Siliūnas, Chicago 7.00
A. Gilvydis, Detroit 7.00
J. Šiaučiušas, Cleveland 2.00
J. Černius, Claremont, Ca. 5.00
S. Kuzmickas, Chicago .. 2.00
V. Vilčinas, Racine 2.00
J. Nesavas, Detroit 2.00
V. Dedulionis, Cleveland 2.00
V. Tomkus,
Palm Beach, Fla. 7.00
G. Lorenz, Chicago 5.00
P. Karalius, Burton, Ohio 3.00
F. Baranauskas, Cleveland 2.00
A. Pintsch, West
Milford, N. J. 5.00
J. Pipiras,
Worcester, Mass. 4.00
A. Lukšytė-Melliūnienė,
Sydney, Australia 11.87
LB Patersono, N. J.
Apyl. Valdyba 20.00
J. Račila, Cleveland 7.00
S. Jankauskas,
Rocky River, Ohio 7.00
A. Martus, Chesterland .. 7.00
D. Martus, Virgin Island 3.00
K. Pralėika,
Little Falls, N. J. 2.00
J. Grybauskas,
Hot Springs 3.00
V. Žilinskas, Fort Lee .. 7.00
J. Januševičius, Anglijoje 7.00
J. Virpša, Chicago 7.00
A. Šetikas,
St. Catharines, Ont. 2.00
P. Nevulis, Eastlake, O. 12.00
J. Vadopalas, Chicago 7.00
K. Adomavičius,
Winchester 4.00
M. Mažeika,
St. Joseph, Mich. 12.00
K. Biskis, Downers
Grove, Ill. 10.00
J. Jagūnas, Chicago 2.00
A. Dilba, Philadelphia .. 2.00
G. Žukauskas, Chicago .. 3.00
A. Atkočaitis, Dearborn .. 2.00
A. Laukaitis, Lemont, Ill. 2.00
J. Pavilionis, Chicago 7.00
J. Kapočius, Australija .. 7.00

CHICAGOS LIETUVIŲ OPERA

Minint Operos 20-tį ir JAV Bicentennial
statomos trys operos

KACINSKO

JUODAS LAIVAS

GAIDELIO

GINTARO ŠALY

MARIJOŠIAUS

PRIESAIKA

Premjera — gegužės 8 d. 8 val. vakare.

II spektaklis — gegužės 9 d., 3 val. popiet

III spektaklis — gegužės 15 d., 8 val. vakare

IV spektaklis — gegužės 16 d., 3 val. popiet

Marijos mokyklos auditorijoje, Chicago, Illinois

Diriguoja: VYTAUTAS MARIJOŠIUS
(Gegužės 8, 9 ir 16)

ALOYZAS JURGUTIS
(Gegužės 15)

Režisoriai — Algimantas Dikinis Dekoratoriai — Adolfas Valeška
Choreografai — Violeta Karosaitė ir Jaunutis Puodžiūnas
Chormeistrai — Alice Stephens ir Alfonsas Gečas
Apšvietėjas — Kazys Cijūnėlis

DAINUOJA:

Cathy Kogutaitė Nerija Linkevičiūtė
Roma Mastienė Margarita Momkienė
Danutė Stankaitytė
Stasys Baras Algirdas Brazis
Bronius Jančys Valentinas Liorentas
Julius Savrimas
Jonas Vaznelis Stefan Wicik
Operos Choras

— o —

Šoka Jaunučio Puodžiūno studijos baletas

— o —

Bilietai gaunami VAZNELIŲ PREKYBOJE — Gifts International,
2501 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

Bilietų kainos — parterėje \$12.50, 10, 8, 6;
balkone \$11, 7.50, 5.

Paštu bilietai užsakomi, siunčiant čekį ir pažymint spektaklio datą, šiuo adresu:

LITHUANIAN OPERA
6905 So. Artesian Ave.
Chicago, Illinois 60629

Visus ir iš visur kviečiame atvykti į lietuviškų operų
spektaklius!

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĒLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juokas Gribauskas, vedėjas

CLEVELANDE

Aurelija Balasaitienė

Su šypsena Dievo ir žmogaus tarnyboje

Sena, ir istoriškai Clevelando lietuviams reikšminga šv. Jurgio parapija, vis dar gyva buvusiame lietuviško gyvenimo centre, apie E. 65 ir Superior Ave. rajoną, su Dievo Motinos koplytėle lietuviško sodelio pakrašty, nelyg mūsų isikūrimo pradžios simbolis Clevelande. Įkurta prieš beveik 70 metų, ji prigludė tūkstančius naujųjų imigrantų, o, prieš jiems atvykstant, buvo lietuviško socialinio ir religinio gyvenimo židiniu. Besikeičiant gyventojų sudėčiai dėl ekonominių bei socialinių sąlygų, nuolat besikeičiančiame Amerikos didmiestyje, ir lietuviai pamažu keitė savo gyvenvietes. Užsidarius parapijinei mokyklai, šv. Jurgio mokyklos patalpose viešpatuoja prieš 26 metus įkurta vysk. Valančiaus lituanistinė mokykla, o didžiųjų bažnytinųjų švenčių metu ištikimieji parapijonys suplaukia į šv. Jurgio bažnyčią iš tolimų priemiesčių pasimelsti lietuviškų religinių tradicijų fone, kurias taip tvirtai yra išlaikę ilgametis klebonas kun. Balys Ivanauskas. Cereemonijos, procesijos, puikus bažnytinis choras, kuriam vadovauja muz. Rytas Babickas, gėlės, smilkalo dūmai, lietuviški pamokslai ir apeigos — visa tai tarsi žvilgantis deimantas mūsų, toli nuo Lietuvos atskilusių, tautiečių gyvenimo kasdienybės dulkėse.

'Prisimenu, kaip jaunas klierikus bausdavo už anglų kalbos vartojimą Marijana-

polio kolegijoje', prisiminimais dalinasi visada besišypsantis, visada draugiškas ir linksmas kun. Balys Ivanauskas. 'Rudenį turėdavome eiti grėbti lapus, atlikti įvairius sezoninius darbus. Kitu metu varydavo eiti Kryžiaus kelius. Kun. dr. Jonas Navickas nesileido į jokių kompromisus — lietuviai klierikai turėjo tik lietuviškai kalbėti'. Jaunam klierikui Baliui lietuvių kalbos problema nebuvo didelė. Jis, dzūkų kilmės tėvų sūnus, iš pat mažens šeimoje kalbėjo tik lietuviškai, o vaikystėje lankė šeštadieninę mokyklą, kurioje ir katekizmas buvo dėstomas lietuviškai. Vaikystę pragyvenęs Detroite, jis tarnaudavo mišioms šv. Antano parapijoje kun. Ignui Boreišiui, ir ten jau buvo vadinamas 'šv. Antano klapčiuku'. Linkęs į sportą ir dainavimą, jaunas Balys, savo religingų tėvų ir kun. Juozo Jusevičiaus įtakotas, pasiryžo pašvęsti savo gyvenimą Dievo tarnyboje, tačiau visur ir visada prisimindamas, kad toli, anapus Atlanto, yra tauta, kurios tikru sūnumi jis turėjo būti, kad būtų ištikimas tikro, pilnutinio žmogaus sampratai, kuri įpareigoja kiekvieną asmenį atiduoti duoklę savo tautai.

Studijuodamas Marijanapolio Seminarijoje tarp lietuvių kunigų, klierikų ir vienuolių, jis savo laisvalaikį mėgo išnaudoti sportui — futbolui, beisbolui ir kegliavimui. Tuo tarpu kolegijos vargonininkas Brolis Jonas

Banys, pastebėjęs jauno Balio aukštą, stiprų tenorą, moraliai jį įtakėjo lavinti savo balsą. Su šypsena prisimena klebonas Ivanauskas tas valandas, kada, dainuodamas su broliu Jonu, viena ausimi su pavydu klausydavosi savo kolegų sportininkų keliamo triukšmo. Prisimena jis ir tas dienas, kai bėgiodamas laiptais ir koridoriais, pilna gerkle dainuodavo ištraukas iš 'Figaro Vestuvių', imituodamas didžiulius operų dainininkus.

Besiruošiant kunigystei Marijanapolio kolegijoje, jame brendo svajonė vykti į Lietuvą, ten baigti seminariją ir gauti kunigo šventinimus. Paskatintas kolegijos rektoriaus kun. Jono Navic-

ko, 1938 metų sausio mėnesį iškeliavo į Lietuvą, į Vilkaiviškio Kunigų Seminariją, kaip studentas-klierikas. Būdamas Lietuvoje, aplankė savo močiutę, apkeliavo Lietuvą ir taip pat drauge su Lietuvos studentų jaunimu buvo nuvykęs į Eucharistinį kongresą Jugoslavijoje, kuriame turėjo progos susipažinti su a.a. Pakštu, Nele Malalaite ir kitais. Lankydamas Palangą, kurioje buvo Amerikos lietuviams Lietuvos vyriausybės suorganizuoti lietuvių kalbos kursai, jis susitiko ir su Clevelando gyventojais a.a. Ona Karpine, Clevelando visuomenininko ir Dirvos redaktoriaus Kazio Karpiaus žmona. Kun. Ivanauskas gerėjosi Vilkaiviškio Seminarijos aukštu akademinu lygiu ir profesoriais. Iš to trumpo savo buvimo Lietuvoje jis išsivežė gražiausių prisiminimų. Jis prisimena Amerikoje tuo metu neegzistavusius laikraščius ir žurnalų kioskus. Jam patiko krašto papročiai, lietuviškas vaišingumas, draugiškumas ir didelis dainos pamėgimas. 'Lietuviai dainuoja dirbdami žygiuodami, švęsdami', sako jis. Pats klierikas Balys buvo aktyviai įsijungęs į seminarijos kultūrinę veiklą, dalyvaudamas vaidinimuose seminarijos vakarų progamoje, taip pat giedodamas solo bažnyčioje. Deja, karo grėsmė privertė jį ir dar šešis jo, Amerikoje gimusius, kolegas grįžti į Ameriką. Čia, baigęs St. Mary's seminariją buvo iššventintas kunigu 1939 metų gegužės mėnesį. Su trumpomis pertraukomis, kun. Balys Ivanauskas pastoralinį darbą dirbo beveik išimtinai lietuviškose parapijose ir jau 17 metų vadovauja šv. Jurgio parapijai. Jo sodrus, išlavintas balsas,

be abejo, prisidėjo prie jo populiaraus tiek pačioje bažnyčioje, tiek už jos ribų. Jis ypatingai mėgsta svečiuose dainuoti 'Blynų' dainą, o rimtam solo repertuarui pasirenka Ave Maria, Panis Angelicus, Šventas Dieve ir kitas. Didelis pianino klasikinės muzikos mylėtojas, kun. Ivanauskas, iš prigimties muzikalus ir linkęs į meną, vertina ir kitas kūrybos šakas. Jo kuklioje klebonijoje kabo lietuvių dailininkų paveikslai, lietuviški medžio drožiniai, koplytėlės. Klebonijos raštinės sienos padabintos Lietuvos žemėlapiu, imantria koplytėle su didžiuliu mediniu lietuvišku ražančiumi, o palangėje įrėminta Clevelando Mero Ralph J. Perk proklamacija jo 35 metų kunigystės proga duoda mums kad ir paviršutinišką, bet gana tikslų kun. Balio Ivanausko asmenybės vaizdą. Prieš maždaug 5 metus jo parapijoje taip pat įvyko bene vienas iš pirmųjų masinių Sutvirtinimo Sakramento švenčių su lietuviškomis apeigomis, dalyvaujant lietuviui vysk. V. Brizgiui.

Kun. Balys Ivanauskas yra giliai mūsų visuomenės pulsą jaučiantis lietuvis. Tiek jo proginiai pamokslai, tiek jo gausi finansinė mūsų institucijų parama patvirtina jo žodžius darbais. Jo stambus įnašas į Lietuvių Fondą, \$1000 parama Dirvos atstatymui, nuolatinė parama Katalikų šalpai ir kitoms organizacijoms ne vien moraliai, bet ir materialiai stiprina jų veiklą ir tarnauja gyvu pavyzdžiu tiems, kurie mūsų reikalams yra mažiau jautrūs ar nebesijaučia įpareigoti testuoti mūsų kovos už lietuvių ir Lietuvos laisvę.

(Nukelta į 14 psl.)

Net ir telefonu kalbėdamasis kun. B. Ivanauskas nesiskyrė su savo vilkiuku, kuris šiandien užaugo į rimtą sargą ir saugo kleboniją.

Kun. B. Ivanauskui švenčiant 50 metų kunigystės jubiliejų, pobūvy dalyvavo Clevelando meras Ralph J. Perk, ta proga įteikęs jubiliatui specialią proklamaciją miesto vardu. Prie mikrofono meras Ralph J. Perk. Nuotraukos dešinėje sėdi sukaktuvninkas kun. Balys Ivanauskas, šv. Jurgio parapijos klebonas.

Clevelande...

(Atkelta iš 13 ps1.)
palikdami tų darbų našta kitiems.

Kun. B. Ivanauskas, vyskupo ne kartą raginamas, turėjo progą persikelti į turtingesnę parapiją, tačiau jis prašėsi paliekamas tarp lietuvių. 'Tai mano žmonės — šilti, artimi, suprantami. Pas amerikiečius viskas formalu, oficialu ir šalta. Aš noriu savo gyvenimo dienas baigti savo žmonių tarpe', kalbėjo jis, nenustodamas savo šypsenos. 'Po penkerių metų būsiu priverstas eiti į pensiją. Iki tol mano gyvenimas bus lietuviškoje parapijoje. Tiesa, parapija yra žymiai sumažėjusi, bet jai priklauso virš 400 šeimų. Vedybų ir krikšto ceremonijoms lietuvių netrūksta. Skolų nėra, ir taip verčiamės su Dievo pagalba.'

Aš jo žodžiuose randu pasitikėjimą gyvenimu, meilę savo žmonėms ir optimistišką požiūrį į ateitį, kuris yra toks užkrečiantis, kad ir laiko pasikeitimų sukūryje gali ma tikėti kelio atradimu į geresnę rytojų ir į pozityvų sprendimą mus slegiančių problemų. Kun. Balio Ivanausko gyvenimo pavyzdys turi įkvėpti visus mūsų tautiečius — atiduokime savo gyvenimo duoklę ir savo pašaukimui, savo profesijai, savo šeimai ir savo tautai. Tik tada būsime dvasioje laimingi žinodami, kad esame jautrūs ir ištikimi pareigoms kurias mums uždėjo mūsų gimimo faktas — ne vien pasaulio piliečiais esame, ne vien organizacijų bei profesinių grupių nariais, bet taip pat gyvomis savo tautos atžalomis, iš kurių išauga audros nepalaužiami medžiai ir kurių šaknyse randasi senos ir garbingos tautos gyvybė.

WANTED MINE INSPECTORS

Must have 6 years experience. 2 years which must have been underground in Ohio.

Apply: STATE OF OHIO, DEPT. OF INDUSTRIAL RELATIONS, PERSONNEL OFFICE, 2323 W. 5th Ave., Columbus, Ohio 43204, 614-466-3271. (13-19)

OPPORTUNITY FOR PROFESSIONAL HELP

2 RN's and 3 LPN's—Positions available in our 20 bed hospital and 31 bed nursing home. Also REGISTERED MEDICAL TECHNOLOGIST. Write Mrs. Frances A. Zachmann, Director Nursing Service, Fallon Memorial Hospital and Nursing Home, Baker, MT 59313. (17-19)

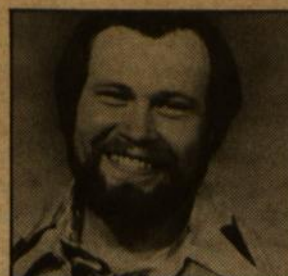
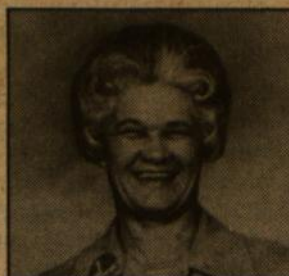
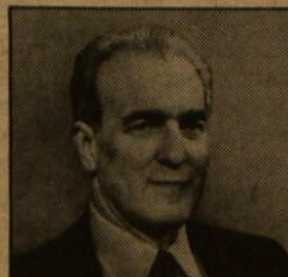
EXPERIENCED fiberglass workers needed to do industrial fiberglass work. \$4.25 an hour to start. Co. employee benefits, include hospitalization, life insurance and paid holidays. Apply call or write to Don Chandler, Mgr. VESCA PLASTICS 102 S. AVE "A" Freeport, Texas 77541 713-233-8168 (16-19)

DEALER WANTS ADDITIONAL MECHANIC FOR THE PRESTIGIOUS MERCEDES-BENZ QUALITY PORCHE-AUDI

Needs 2 technicians for each automobile, must be experienced. Moving expenses paid, good income for right man, 5 day work week, ideal working conditions, usual company benefits.

Call Collect Jimmie Ray
504-926-7010
MILLER-TERRELL
IMPORTS, INC.
Baton Rouge, Louisiana
E.O.E. (17-18)

Stebinantis, nepatikimas, neįtikėtinas ir jaudinantis.

Ką jūs sakytumėte, jei jūs laimėtumėte mažiau-
siai \$400,000 didžioje Ohio loterijoje?

Laimėtojai kovo mėnesio (nuotraukoje iš kairės
dešinėn) Thelma Thomas iš Brookville, Indiana; Carl
Messina, Cleveland; Emma Fletcher, Columbus ir
David Geisinger, Spencer.

Loškite bet kurį lošimą. The Buckeye '1000 už
50 c. Ar The Spirit '76 už \$1.

Turėkite bilietą pasiruošę ketvirtadienio trauki-
mui. Kas žino, gal būt bus
jūsų eilė likti be žado?

ką jūs darytumėte,
jei tai atsitiktų jums?

AD#166-R

FITTERS

PLATE AND STRUCTURAL FABRICATION

Growing company in the air and water pollution control fabrication needs experienced fitters who can read drawings and fabricate. Wages and fringe benefits over \$7.50 per hr. No ceiling on wage rate.

Good opportunity for qualified men. Company will help with relocation expenses.

ENVIRO-FAB

12540 Beech Daly Road,
Detroit, Michigan
313-937-2000

An Equal Opportunity Employer

(17-20)

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite
savo gimines jus aplankyti! Greitą mūsų teletype
susisiekimą su Maskva suteiks jums žinia apie ke-
lionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mū-
sų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE

TELEF. 621-6036

CLEVELAND, OHIO 44114

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Kun. G. Kijauskas, S. J., DMNP parapijos klebonas, Dirvai atsiuntė Velykinį sveikinimą, pareikšdamas: "Jums ir visiems bendradarbiams bei skaitytojams nuoširdūs sveikinimai ir linkėjimai šv. Velykų progai".

• LB Clevelando Apylinkės valdyba naujai kadenčiai pasiskirstė pareigomis taip: pirmininkas Jurgis Malskis, vicepirm. ir narys švietimo reikalams — Bronius Gražulis. Iždininkas Stasys Astrauskas, vicepirm. kultūriniais reikalais Viktoras Mariūnas, vicepirm. socialiais reikalais Vladas Bacevičius, narys parengimams — Vytautas Biliūnas, sekretorius ir narys propagandai — Pranas Karalius. Kontrolės komisiją sudaro: pirm. Zenonas Dučmanas ir nariai Vytautas Jokūbaitis ir Kazimieras Karalis. Pirmajame posėdyje, aptariant veiklos metmenis, vieningai pritarė sumanymui atgaivinti "Vaidylos" teatro veiklą, tęsti pradėtą kartotekos

sudarymą, pagyventi socialią veiklą, visais galimais būdais remti lietuviškųjų mokyklų darbą ir pastangas.

PIANO PAMOKOS

Danielius Gendrikas, baigęs Ohio Valstybinio Universiteto Muzikos fakultetą, duoda privačias piano, akordeono, vargonų ir kitų orkestrų instrumentų pamokas. Dėl informacijų prašome skambinti 531-9478.

• Papildykite savo turimą ligoninės draudimą nebrangiu State Farm sveikatos draudimu, kuris ligos atveju, jums mokės iki \$30 per dieną padengti bet kokią išlaidą. Pilnam draudimo patarnavimui kreipkitės pas Kęstutį Gaidžiūną, telef. 289-2128.

GEGUŽĖS 8 D., ŠEŠTADIENĮ, 7 VAL. VAK., SLOVENŲ AUDITORIJOJE,
6417 St. Clair Ave., Clevelande įvyksta GRANDINĖLĖS

VILIOTINIO BALIUS

Puikios vaišės... šokių, muzikos baliaus programa... Skaidrės...

1976 metų Grandinėlių vadovo premijos įteikimas

Šokiai, žaidimai, grojant ROMO STRIMAČIO "MUZIKOS" orkestrui. Baliaus pakvietimai pas K. Marcinkevičių — 371-4635 ir pas visus Grandinėlių narių tėvus.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

BILIETAI JAU PARDUODAMI

METROPOLITAN OPERA

APRIL 26 THRU MAY 1, 1976 IN CLEVELAND PUBLIC AUDITORIUM
APRIL 26, Eve: NORMA
APRIL 27, Eve: AIDA
APRIL 28, Eve: DIE MEISTERSINGER
APRIL 29, Eve: LA GIOCONDA
APRIL 30, Eve: CARMEN
MAY 1, Mat. IL TRITICO
N. TABARRO
SUOR ANGELICA
GIANNI SCHICHI
MAY 1, Eve: LE NOZZE DI FIGARO

PRICES: \$3, \$6, \$7, \$8, \$10, \$11, \$13, \$14, \$16, \$25.

Tickets available for All Operas — Not All Prices for Some Operas.

BOX OFFICE: CLEVELAND CONVENTION CENTER, 1220 EAST 6th Street, Cleveland, Ohio 44114
Open 10:00 A.M. - 5:30 P.M.
Knabe Piano Used Exclusively

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiekiama su Maskva suteiks jums žinia apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE

TELEF. 621-6036

CLEVELAND, OHIO 44114

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

• BALANDŽIO 25 D. Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokinių pirmoji šv. Komunija.

• GEGUŽĖS 1-2, šeštadienį, Ateities klubo rengiamas koncertas Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje. Sekmadienį 12 val. p. p. ateitininkų šventė su paskaita ir programa.

• GEGUŽĖS 8 D. Grandinėlių šokių, muzikos baliaus Slovenų auditorijoje.

• GEGUŽĖS 9 D. šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos rengiamas Motinos Dienos minėjimas.

• GEGUŽĖS 16 D. Juozapavičiaus šaulių kuopos susirinkimas-paskaita.

• GEGUŽĖS 16 D. SLA 14 kuopos 75 m. minėjimas.

• GEGUŽĖS 23 D. šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų pabaigimas.

• GEGUŽĖS 23 D., tuoj po pamaldų, Šv. Jurgio parapijos salėje Vysk. Valančiaus lit. mokyklos iškilmingas mokslo metų užbaigimas ir atestatų įteikimas.

• GEGUŽĖS 29-30 D. V. Vaitiekūno paveikslų paroda Lietuvių Namuose. Rengia Žalgirio šaulių kuopa.

• BIRŽELIO 20 D. Pensi-ninkų klubo gegužinė.

BIRŽELIO 27 D. Juozapavičiaus šaulių kuopa ruošia gegužinę.

• LIEPOS 18 D. Žalgirio šaulių kuopos gegužinė.

• LIEPOS 25 D. Gegužinė. Rengia ALT S-gos Clevelando skyrius.

• RUGSĖJO 25 D. Birutinių klubo gegužinė.

• SPALIO 2 D. Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos 20-tos kultūrinės premijos įteikimas ir jaunimo susipažinimo balius Lietuvių Namuose.

• SPALIO 9 D. LRK Moterų Sąjungos 336 kuopos parengimas.

• SPALIO 10 D. Naujosios parapijos rudens šventė.

• SPALIO 23 D. Abiturientų pristatymo balius Lietuvių Namuose. Rengia LB Ohio apygarda.

**Vaikščiokite
gatvėje
patogiuose,
gerai atrodančiuose
batuose.**

9.99

**Dorette's pavasario
išeiginiai "pump" moterims.**

Patogūs, vidutinio aukščio kulniukai įgalina lengvą ir malonų pasivaikščiojimą. Sintetinis viršus nusivalo švariai su drėgnu skudurėliu. Pasirinkimas smėlio arba blizgančius juodus nuo 5 iki 9, 10 med.

Dept. 71-Budget Women's Shoes. Visuose skyriuose.

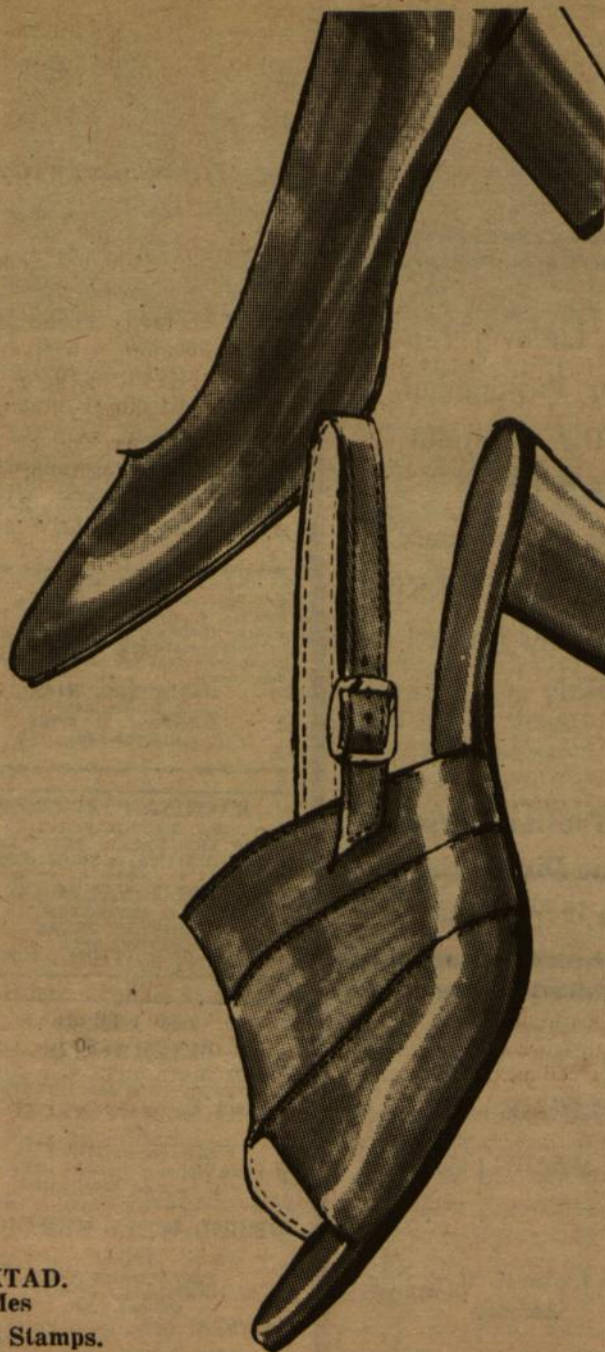
12.99

**Dorette's patogus
sandaliai moterims.**

Minkštas vidpadis ir vidutinio aukščio kulniukas daro vaikščiojimą vėjo lengvumo. Lengvai nuvalomas viršus su šlapiu skudurėliu. Blizgą juodi ir smėlio spalvų 5-9, 10 med.

Dept. 71-Budget Women's Shoes. Visuose skyriuose.

Skambinkite dėl užsakymų 241-3070 bet kuriuo laiku.

PIRKITE MIESTE PENKTAD.
10-6, skyriuose iki 9:30. Mes
duodame ir keičiame Egle Stamps.

DIRVA

MES DĖKOJAME

Šių metų kovo mėn. 12 dieną netikėtai mirus mūsų brangiam vyrui, tėvui ir seneliui

DR. VACLOVUI PAPROCKUI,

mes nuoširdžiai dėkojame visiems giminėms, draugams, pažįstamiems ir pacientams, pagerbusiems velionį gausiu atsilankymu, papuošusiems jo karstą gėlėmis, paaukojusiems lietuviškai spaudai ar organizacijoms, užsakiusiems už jo vėlę šv. Mišias, skaitlingai dalyvavusiems atsisveikinime Haven Hill koplyčioje ir palydėjusiems į Cypress Hills kapines.

Ypatingai nuoširdžią padėką mes reiškiam Živilei ir Algiui Ratams bei Stellai ir Vytautui Abraičiams, kurių nepaprastai jautri ir vispusiškai didelė pagalba rėmė mus nuo pirmos šios skaudaus įvykio valandos.

Mes taip pat nuoširdžiai dėkojame visiems draugams ir organizacijoms žodžiu, laiškais ir per spaudą pareiškusiems mums užuojautas šio gilaus skausmo valandoje. Visa tai mus ramino ir stiprino dvasioje.

Speciali padėka priklauso visai eilei laikraščių ir žurnalų, prisiminusių velionies nuveiktus darbus medicinoje ir lietuviškuose dirvonoose. Tokią pat padėką reiškiam ir su velioniu atsisveikinusiems bei jo asmenybę įvertinusiems: Lietuvos Generaliniam Konsului p. A. Simučiai, Dr. V. Ingelevičiui, Korp. Fraternitas Lituanica filiisteriui — steigėjui, Dr. B. Jankauskui, New Yorko Lietuvių Gydytojų Draugijos atstovui ir Vytautui Abraičiui, pravedusiam atsisveikinimą pagal mūsų pageidavimus ir tarusiam paskutinį atsisveikinimo žodį visų velionies asmeniško draugų vardu.

Nuoširdi padėka priklauso Angelų Karalienės parapijos kun. V. Pikturai, įspūdingai atlikusiam religines apeigas koplyčioje, atnašavusiam šv. Mišias asistuojant kun. J. Pakalniškiui, Tėvui P. Baltakiui ir Tėvui B. Mikalauskui, o taipgi pasakant turiningą pamokslą bažnyčioje ir palydint į kapus.

Mūsų gili padėka Vytautui Alksniniui už giedojimą per šv. Mišias asistuojant muz. Albinui Prižgintui vargonais. Dėkojame laidotuvių direktoriui J. Garšvai, rūpestingai tvarkiusiam laidotuves, o ypač pagelbstint surasti tinkamą vietą amžinam poilsiui kapinėse jau sekančią dieną po laidotuvių. Dėkojame A. Zupkus už gražiai paruoštas gėles.

Giliai apgailestaujam, kad nepajėgiam individualiai išvardinti visų asmenų ir organizacijų, kuriems taip pat esam nepaprastai dėkingi už mums pareikštą paguodos žodį skausmo valandoje.

Liūdinti šeima

Žmona **BIRUTĖ**

Duktė **KRISTINA** su šeima ir
Sūnus **VYTAUTAS**

Tauriam Lietuviai, Lietuvių Tautinių Namų Direktorių Pirmininkui, Lietuvos Kariuomenės Div. generolui

MIKUI RĖKLAIČIUI

mirus, Velionio žmonai ir dukroms, broliui gen. št. pulk. **ANTANUI RĖKLAIČIUI** ir kitiems giminėms bei artimiesiems, užuojautą reiškia

Lietuvių Tautinių Namų
Chicagoje Direktorių
Taryba ir Valdyba

Mylimai mamytei mirus,

PONIĄ MAČIULIENĖ

su dukrele ir vyrą dr. **JONĄ MAČIULĮ** skausmo valandoje tikrai užjaučiame

Ohio Lietuvių Gydytojų
žmonos

ALT S-GOS CHICAGOS SKYRIUS KVIEČIA VISUS Į

PAVASARIO BALIŲ CHICAGOJE

Š. M. GEGUŽĖS 1 D., ŠEŠTADIENĮ,
LIETUVIŲ TAUTINIUOSE NAMUOSE, 6422 SO. KEDZIE AVE.

Programoje: dainininkė **JURATĖ TAUTVILAITĖ.**

Šokiams gros A. Stelmoko orkestras **ĄŽUOLAS.**

Bus turtinga loterija. Karšta vakarienė.

PRADŽIA 7:30 V. V. Auka asmeniui 10 dol. Stalus rezervuoti pas Kremerius, tel. 476-6341 arba Valiukėnus, tel. 434-7270.

• **Dirvos novelės konkursui gauta novelė Vienišos Smilgos "Ateina nauja diena".**

Primename, kad 1976 m. novelės konkursui rankraščiams atsiųsti terminas yra 1976 m. birželio 15 d. Premija yra 600 dol. Jos mecenatas Simas Kašelionis. Rankraščius siųsti: Dirvos novelės konkursui, P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103.

• **Lietuvių Rašytojų Draugijos premijos komisiją sudaro: Jurgis Blekaitis, Gražina Krivickienė, Alfonsas Nyka-Niliūnas, Antanas Vaičiulaitis ir dr. V. Vengris. Komisija vertins praėjusių metų grožinės literatūros nepremijuotas knygas. Premijos mecenatas — Lietuvių Fondas.**

• **Juozas Kapočius, Lietuvos Nepriklausomybės kovų dalyvis, kūrėjas-savanas, dabar pensininkas Australijoje, sveikindamas Dirvą 60 m. proga, prie linkėjimų pridėjo ir auką 7 dol. Ačiū.**

PREZIDENTAS UŽ RYTŲ EUROPOS LAISVĘ

Prezidentas Fordas, bandžio 2 d. kalbėdamas etninių grupių organizacijoms, pažymėjo, kad JAV politika Rytų Europos atžvilgiu yra pilnai ir aiškiai dokumentuota, kaip tai buvo pareikšta estų, lietuvių, ukrainiečių, latvių kilmės amerikiečiams: JAV stip-

SET-UP MAN
Experienced in tube benders, spot welders & die setting. New plant offers good opportunity, wages & benefits including company paid group insurance for both employee & dependents.
HAIGH INDUSTRIES,
P. O. Box 446,
Jacksboro, TN 37757
615-562-8491 (15-17)

MACHINIST 1ST CLASS
JOB SHOP-DAY SHIFT
10 YRS. EXPER. TOP PAY.
MILLS, LATHES, & HORZ. BORING MILL
MARLIN VALVE CO.
9129 IRVINGTON
HOUSTON, TEXAS
713-697-4747 (15-18)

OIL FIELD MACHINISTS
IMMEDIATE OPENINGS FOR EXPERIENCED MACHINISTS.
EXCELLENT WAGES AND FRINGE BENEFITS
Must be willing to relocate. All replies will be kept confidential.
For interview call, apply, or write:
REBEL WELL SERVICE INC.
2700 E. PARK AVE.
HOUMA, LA. 70360
504-868-1430
An Equal Opportunity Employer (15-21)

riai remia tautų laisvės, tautinės nepriklausomybės siekimus visur, įskaitant ir Rytų Europoje.

Prezidentas kalbėjo: "Aš laikiausi tos politikos savo vizituose Rytų Europoje ir susitikimuose su Rytų Europos vadais čia ir užjūry. Mūsų politika — jokių būdu, pabrėžiu tai, jokių būdu nepriimti Rytų Europoje Sovietų Sąjungos dominavimo ar kokios nors organiškos vienybės.

Taip pat mūsų politikoje nėra linkimo priimti tokio dominavimo konsolidacijos. Priešingai, JAV siekia paremti ir kiek galima atsakingai paskatinti Rytų Europos siekimus didesnės autonomijos, nepriklausomybės ir normalios santykių su kitomis pasaulio šalimis.

Tai politika, kurią aš tęsiu kantriai, tvirtai ir patvariai, — politika dėl kurios JAV nesvyruos", — pabrėžė prezidentas.

A. A.

JUOZEI GAILIŪNIENEI

į amžinybę iškeliauvus, dukteris **ONĄ GAILIŪNAITĖ, ELENĄ SENKUVIENĘ** ir visus artimuosius liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučia

J. Vaitkus Pr. Bastys

A. + A.

MONIKAI SABATAITIENEI

mirus, vyrą dr. **ZIGMĄ SABATAITĮ,** dukrą **NIJOLĘ** ir sūnų **GINTAUTĄ** su šeima giliai užjaučiame ir kartu liūdimė

Ohio Lietuvių Gydytojų
Draugija

M. SABATAITIENEI

mirus, vyrui dr. **Z. SABATAIČIUI,** dukrai **NIJOLEI** ir sūnui **GINTUI** su šeima reiškia nuoširdžią užuojautą

Ohio Lietuvių Gydytojų
žmonos